ЭЛИМ ДЕБ, ЮРТИМ ДЕБ ЁНИБ ЯШАШ КЕРАК

Ислом КАРИМОВ

Туркистон бир, ватан бир

Туркистон

Ёшларнинг ижтимоий-сиёсий газетаси

1994 йил 6 апрель • Чоршанба • № 26 (14187) ترکستان ✿ TURKİSTAN Сотувда эркин нархда

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом КАРИМОВга

Ёшлар Иттифоқи XXVI қурултойи қатнашчиларининг миннатдорчилик мактуби

Муҳтарам Ислом АБДУҒАНИЕВИЧ!

Истиқлолнинг дастлабки кунлариданоқ Сиз ёш авлодга оталарча ғамхўрлик кўрсатиб келмоқдасиз. Иқтисодий қийинчиликка ҳам қарамай минглаб тенгдошларимизни таълим олиш учун хорижга, энг нуфузли олий ўқув юртларига йўллаганингизда Сиз аввало Ватаннинг келажагини ўйлагансиз. Навқирон авлодлар саломатлигини ўйлаб «Соғлом авлод учун» орденини, иқтидорлар қадр топсин деб «Истеъдод», Улуғбеклар юзага чиқсин деб «Улуғбек» жамғармаларини, ёш зиёлиларни руҳлантириш ниятида Республика Давлат мукофотини таъсис этдингизки, бунинг барчаси учун Сиздан бағоят миннатдормиз.

Сизнинг эътиборингиз шарофати билан Тошкентда, Фарғона ва Нукусда, Қарши ва Самарқандда юзлаб иқтидорли ёшлар текин уй-жой олиш бахтига муяссар бўлишди.

Президент стипендиаси олиб, аъло баҳоларга ўқиётган талабалар Сизнинг меҳрибончилигингизни ҳар қадамда ҳис этиб туришибди. Сизнинг ёшларга бўлган чексиз ишончингиз давлатимизнинг келажаги буюк бўлишининг заминидир. Бугун биз комил ишонч билан айта оламизки, Ўзбекистоннинг ҳар бир йигит-қизи зиммасига ҳаёт юклаган тарихий вазифани теран ҳис этиб турибди. Бу туйғу ҳар биримизни истиқлол тантанаси учун курашга, Ватаннинг чиройини очиш йўлида кечаю кундуз тиним билмай кексага ҳам, ёшга ҳам ибрат бўларлик ишларни амалга оширишга, яратиш ишқи билан ёнишга даъват этади.

Бизни она каби оқ ювиб, оқ тараган Ватанни севмоқ, унинг истиқлолини шарафга буркамоқ бизнинг фарзандлик бурчимиздир.

«Бугунги қийинчиликларни енгишга жонини тиккан, иродаси мустаҳкам ёш авлодга таянамиз, уларга ҳаётда ҳар томонлама йўл очиб беришга тайёрмиз. Шундай одамлар билангина мақсадимизга етамиз», деган сўзларингиз биз — ёшларга билдирилган чексиз ишончдир.

Ватан олдидаги муқаддас фарзандлик бурчини шараф билан адо этишга биз доимо тайёрмиз. Ҳамжиҳатлик, аҳиллик, тотувлик билан ўтган қурултойимиз Ўзбекистон ёшлари ўз шаънларини шарафга буркашларидан далолат беради. Белгилаб олинган режалар, вазифалар халқчил ва залворлидир.

Биз — қурултой қатнашчилари яна бир марта таъкидлаб айтамизки, Сизнинг халқчил сиёсатингизни мамлакат ёшлари бир тан-бир жон бўлиб қўллаб-қувватлайдилар. Сизга барча тенгдошларимиз номидан бизга кўрсатаётган чексиз ғамхўрлик учун чин дилдан миннатдорчилик изҳор этамиз. Истиқлол, халқларимизнинг эрки ва Ватан саодати Сизнинг номингиз билан боғланиб қолди. Шу муборак туйғу бизни Сизнинг атрофингизда жипслаштиради. Бу йўл — муқаддас йўлдир.

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАР ИТТИФОҚИ XXVI ҚУРУЛТОЙИ ҚАТНАШЧИЛАРИ.

Тошкент шаҳри
1994 йил 5 апрель

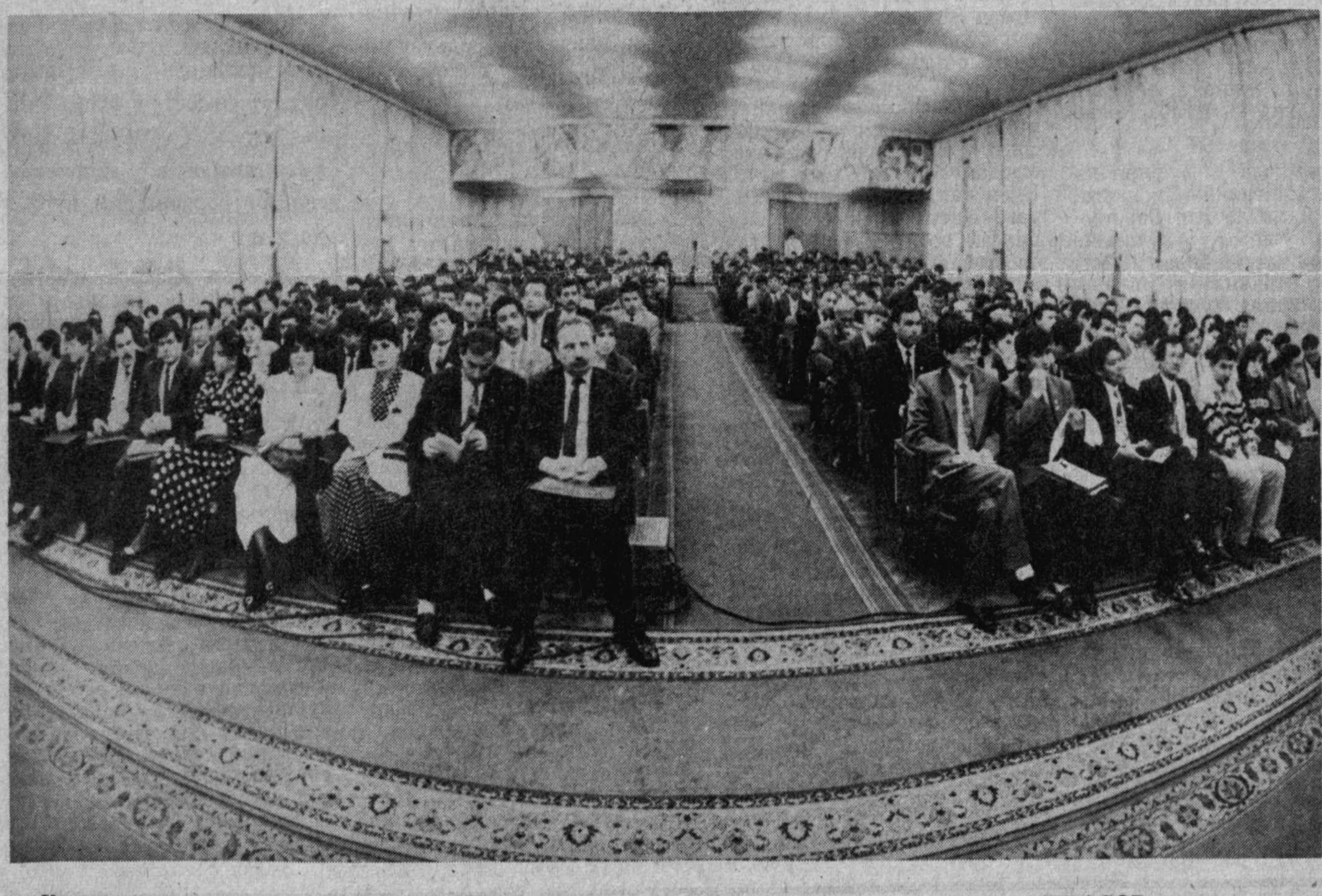

Қурултой лаҳзалари.

К. ЎЛМАСОВ суратлари.

Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқининг XXVI қурултойи ҳақида

БИЛДИРИШ

Кеча Тошкентда Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқининг XXVI қурултойи бўлиб ўтди. Анжуман иштирокчилари кун тартибини ва иш тартибини, қурултойнинг раҳбар органларини тасдиқладилар.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Мавлон Бобожонович Умурзоқов юртбошимиз Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи қурултойи қатнашчиларига йўллаган табрикномасини ўқиб эшиттирди ва нутқ сўзлади. (Нутқ газетамизда чоп этилмоқда).

Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитасининг биринчи котиби Алишер Тешабоев қурултойга ҳисобот-маъруза қилди.

Марказий Назорат Комиссиясининг иши юзасидан комиссия раиси ўринбосари Баҳодир Қаюмов ҳисобот берди. Ҳар иккала маърузалар юзасидан музокараларда: «Туркистон» газетасининг Бош муҳаррири Ғаффор Ҳотамов, Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Қорақалпоғистон Республика Қўмитаси биринчи котиби Турдибек Урозбоев, Тошкент шаҳар Сирғали тумани ҳокими муовини Сергей Стешенко, Хоразм вилоят ҳокими Маркс Жуманиёзов, «Ғунча» журнали Бош муҳаррири, «Соғлом авлод учун» ордени соҳиби Яйра Саъдуллаева, Наманган вилоят «Абдулҳаким» деҳқон фермер хўжалиги бошлиғи Холмуҳаммад Исматуллаев, Ёшлар Иттифоқи Тошкент вилоят қўмитаси биринчи котиби Наима Жабборова, Қашқадарё вилоят Нишон туман марказий касалхонасининг врач-реаниматологи Илҳом Нуралиев, Республика халқ таълими вазири Жўра Йўлдошев, Бухоро ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси Ёшлар Иттифоқи бошланғич ташкилоти котиби Карим Султонов, Самарқанд Давлат университети амалий математика факультетининг 3-курс талабаси Зуҳра Шерматова, Ёшлар Иттифоқи Навоий вилоят қўмитаси биринчи котиби Улуғбек Мусаев, Андижон вилоят Булоқбоши тумани 10-ўрта мактаб ўқитувчиси Муҳаббатхон Хўжаева, Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши раиси Ҳулкар Жамолов, Фарғона вилоят Фурқат тумани 1-ўрта мактабнинг 10-синф ўқувчиси Дилзода Умарова, Ёшлар

(Давоми 2-бетда).

ДЕЛЕГАТЛАР ДОРИЛФУНУНДА

Бухоро ва Қашқадарё вилоятидан ташриф буюрган делегатлар Тошкент Давлат дорилфунунида бўлишди. Улар ТошДД ректори, академик Т. Жўраев билан учрашиб, қурултой ҳақида ёшлар ташкилотининг фаолияти ва талаба ёшларнинг ҳаёти хусусида суҳбатлашдилар.

Сўнгра делегатлар дорилфунуннинг тарихи ва биология музейларида бўлишди. Улар дорилфунуннинг тарихи ва ўлкамизнинг ҳайвонот ҳамда ўсимлик дунёси тўғрисида тасаввур ҳосил қилдилар. Меҳмонлар ташриф сўнггида мазкур ўқув юрти Ёшлар Иттифоқи ташкилотининг иш фаолияти билан ҳам танишдилар.

(Ўз мухбиримиз).

Мавлон УМУРЗОҚОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси

ЖАСОРАТ БИЗНИНГ ҚИСМАТИМИЗДИР

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАР ИТТИФОҚИ XXVI ҚУРУЛТОЙИДА СЎЗЛАНГАН НУТҚ

ҚАДРЛИ ёшлар!

Сингиллар, укалар!

Анжуманга ташриф буюрган бизнинг азиз меҳмонлар!

Аввалaмбор муҳтарам Президентимиз Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг сизларга йўллаган самимий саломини, эзгу тилакларини қабул этгайсизлар!

Мана, биз бугун — истиқлолимизнинг учинчи баҳорида сиз билан юзма-юз туриб, ўтган давр ичида қилинган ишларни кўздан кечирмоқдамиз, хато ва камчиликларни таҳлил қилиб, ёшларнинг олдида турган галдаги вазифаларни белгилаб олмоқдамиз.

Тарих илгари сураётган ва олдимизда кўндаланг турган вазифалар жуда улуғ, шарафлидир. Чунки Ўзбекистон халқининг тенг ярмини ўн саккиз ёшгача бўлган авлод ташкил этади. Бу жуда қудратли куч. Ёшларни Ватан чиройини очишдек эзгу мақсадлар сари йўналтириш сиз билан бизнинг — ҳар биримизнинг бурчимиз, шарафли вазифамиз ҳисобланади.

Бугун биз босиб ўтилган йўлга назар ташласак, жуда қисқа фурсат ичида ифтихор қилса арзийдиган қанчадан-қанча ишлар амалга оширилганига амин бўламиз.

Куни кеча бутун мамлакат, етти яшардан етмиш яшаргача қўлни-қўлга бериб, Наврўз байрамини кенг нишонлади. Вилоятларда, овлоқ қишлоқларда эл-юрт қувончига шерик бўлиб қайтган санъаткору адиблар чуқур бир мамнуният билан шуни айтишдики, бу йилги Наврўз чинакам халқ сайлига айланди. **«Кейинги йилларда иқтисодий қийинчилик ҳақида жуда кўп гапириб юбордик**, — деди атоқли адибларимиздан бири. — **Аммо жойларда бўлиб, кексаю ёшнинг кўзида севинч, дастурхонида одамнинг жонидан бўлак барча ноз-неъматларни кўргач, кишилар боғ-роғ яратишаётганини кўргач, Аллоҳга шукроналар айтдик. Шукрким, тўкин-сочинлик, файзу барокат юртимизни тарк этмабди. Шукрким, юртда юртга эгалик туйғуси уйғонибди»**, — деди у.

Адибларимизнинг ҳаяжон тўла Наврўз таассуротларини эшитиб ўтириб, Президентимиз бундан икки йил аввал айтган гаплар қайта ва қайта менинг хаёлимдан ўтди: ҳеч кимга сир эмас, «Мустақил Ўзбекистон туғилган куниёқ оёққа туришга, ўзи юришга мажбур бўлди... **Озодлигимизни, иқтисодий мустақиллигимизни йўқотмасдан, ким билан, қайси давлат билан муносабат ўрнатмайлик, халқимизнинг иззатини жойига қўядиган, унинг тинчлигини таъминлайдиган йўлни танлашимиз керак бўлди»**.

Аввал бошда тўғри танланган бу йўл, ниҳоят, ёруғ манзилга олиб чиқаётганига, истиқлол дарахти мева бера бошлаганига ҳар биримиз шоҳидмиз.

Мен бугун Бирлашган Миллатлар Ташкилоти қароргоҳида бир юз саксон давлат байроқлари қатори Ўзбекистон байроғи ҳам мағрур ҳилпираб турганлиги, қисқа вақт ичида етмишдан ошиқ мамлакат билан дипломатик муносабатлар ўрнатилганлиги, Тошкент шаҳрида ҳозир қирққа яқин нуфузли давлат элчихонаси ва ваколатхонаси ишлаб турганлиги ҳақида гапириб ўтирмайман. Бу барчангизга аён ҳақиқатдир.

Маълумки, собиқ Иттифоқнинг инқирозга юз тутиши оқибатида аввал изчил ҳамкорлик қилиб келган Мустақил давлатларнинг барча-барчасида ишлаб чиқариш издан чиқиб кетди, аммо тадбир ва донолик билан иш кўрилиши туфайли Ўзбекистонда ишлаб чиқариш мўътадиллашди, ўтган йилга келиб тўрт фоизга ўсди ҳам. Бу йилги ўсиш эса, тадқиқотчиларнинг кафолат беришича, ўн беш фоиздан кам бўлмайди.

Президентимиз қайд этганидек: **«Ўзбекистон Республикаси амалий ҳамкорларга, ҳурмат ва ишончга асосланган тенг, ўзаро манфаатли ҳамкорликка тайёр»**. Шу сиёсатнинг самараси ўлароқ, юртимизда ҳозир мингга яқин чет эл фирмалари билан бирга тузилган корхоналар ишлаб турибди. Улар ичида, айниқса, Олмониянинг «Мерседес-Бенц», Жанубий Кореянинг «ДЭУ», Япониянинг «Мицубиси», Американинг «Ньюмонт», Франциянинг «Элф-Акитен» каби дунёга донги кетган компаниятлари ва бўлак довруғли мамлакатлар фирмалари ҳамкорлиги эътиборга моликдир. Улар тузган қўшма

(Давоми 2-бетда).

Алишер ТЕШАБОЕВ,
Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Марказий қўмитасининг биринчи котиби

Ватаннинг келажаги—ёшлар

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАР ИТТИФОҚИ XXVI ҚУРУЛТОЙИГА ҲИСОБОТ МАЪРУЗАСИ

ҲУРМАТЛИ қурултой қатнашчилари!

Қадрли меҳмонлар!

Яққол сезилиб турибдики, бугунги қурултойимиз ўзгача бир кўтаринки, ишчан кайфиятда бошланди. Айниқса, Президентимизнинг қурултойга йўллаган табриги, раҳбариятнинг анжуманимизга катта эътибор бераётгани ёшлар ҳаётида муҳим ижобий ўзгаришлар ясайдиган қарорлар қабул қилинишига умид билдирилаётганини кўрсатади. Шу залда ўтирган ҳар бир делегат зиммасига ана шундай улкан масъулият юкланганини ҳис этиб, қурултой ишида фаол қатнашмоғи лозим, деб ўйлайман ва шунга даъват этаман.

Ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, ушбу қурултойимиз юртимизда тарихий жараёнлар кечаётган бир паллага тўғри келди. Ҳур ва озод Ўзбекистонимиз кенг қанот ёзиб, тараққиёт сари илдам одим ташлаяпти. Халқ фаровонлигини ошириш, илму-фанни, маданиятни ривож топтириш, жаҳон ҳамжамияти билан тенг ҳуқуқли ҳамкорлик алоқаларини йўлга қўйиш соҳаларида улкан ишлар амалга оширилмоқда.

Ўтган уч йил мобайнида республикада ҳуқуқий давлат қуришнинг барча асослари ўрнатилганини алоҳида фаҳр ила таъкидлаб ўтиш лозим. Инсонпарварлик, тенглик, адолат ғоялари билан суғорилган ва жаҳон андозаларига муносиб Конституциямиз, гербимиз, мадҳиямиз каби мустақил рамзларнинг қабул қилиниши, тарихда биринчи марта демократик йўл билан Президент сайловларининг ўтганлиги ва унда халқ иродасининг ифодаси сифатида Ислом Каримовнинг Ўзбекистоннинг биринчи Президенти этиб сайлангани фикримизнинг исботидир.

Дарҳақиқат, истиқлол туфайли биз ўзлигимизни, миллий қадриятларимизни, энг муҳими Ватанни танидик. Қарийб бир асрлик асорату-исканжалардан қутилиб, теварак-атрофга теран нигоҳлар ила қарай бошладик. **«Бугун Ватаннинг ҳар бир асл фарзанди ўзини ота юртининг ажралмас бўлаги деб ҳис этяпти ва бундан фахрланяпти»** дея таъкидлаган эди Президентимиз ўзининг «Ўзбекистон келажаги буюк давлат» рисоласида. Бу ҳароратли сўзлар замирида мустақиллик берган олий неъмат ва унинг асл моҳияти уфуриб турибди. Айниқса, биз ёшлар бу улуғ тушунчаларни дилимизга янада мустаҳкам жо қилмоғимиз даркор. Негаки, мустақиллигимизнинг илк пойдеворини қўйиш каби шарафли ва айни чоғда масъулиятли вазифа сизу бизнинг елкамизда.

Зеро, ҳеч бир давлатда ёшлар Ўзбекистондаги каби алоҳида меҳр ва эътиборга эга бўлмаса керак. Табиийки, ёшларга таянган миллатнинг келажаги умидбахш ва хушсаодат бўлади. Чунки, ёшлар интилувчан, юраги ҳамиша яратиш ишқи билан ёнади. Тарихда номи қолган даҳолар ҳам, фозиллар ҳам, меъмору жаҳонгирлар ҳам аксарият улуғ ишларни ёшлик фаслида амалга оширганликлари сир эмас. Агар кузатган бўлсангиз, кичкинтойлар ёшларга эргашади, ота-оналар уларга суянади, кексалар эса **«биз амалга оширолмаган ишларни энди шулар қилади»**, дея ният билдирадилар. Яъни шоир айтганидек: **«Пиллапоя бўлдим сенга азизим, сен ҳам гал келганда пиллапоя бўл...»**. Шунинг учун ҳам Ватаннинг энг шарафли, масъулиятли хизматлари ёшларнинг зиммасига юкланади, уларга ишонч билдирилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ўн тўртинчи сессиясида Президентимиз нутқини тинглаб ўтириб, ёшларга муҳаббати ва чексиз ишончини юрак-юракдан ҳис этиб, кўнглимда бир савол туғилди: хўш, республика ёшлари қиёфаси бўлмиш Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи мана шу эътибор, мана шу ғамхўрликларга яраша қандай ишларни амалга оширди? Нималар қилмоғи керак? Келгуси йўналиш қайси соҳаларга қаратилган бўлмоғи зарур? Умуман, ташкилотимизнинг жамиятда тутаётган мавқеи қандай?

Ўйлайманки, бугун биз ўзаро амалий фикр алмашиб, ҳаётнинг ўзи кўндаланг қўяётган ушбу саволларга жавоб ахтарамиз, аниқ ва пухта ишланган истиқбол вазифаларини белгилаб оламиз.

(Давоми 3-бетда).

ЖАСОРАТ БИЗНИНГ ҚИСМАТИМИЗДИР

(Боши 1-бетда).

корхоналар кўнгилда ҳавас қўзғовчи маҳсулотлар ишлаб чиқара бошлагани ҳам ҳеч кимга сир эмас.

Бундан тўрт-беш йил муқаддам шундай кунлар келиши мумкин эканлигини ҳатто хаёлга ҳам сиғдира олмас эдик-ку. Буни қарангки, куни кеча дастлабки «Мерседес-Бенц»лар кўнгилда ҳавас қўзғаб Хоразмда йўлга чиқишди.

Шу маънода Президентимиз Ислом Каримовнинг «Иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, хусусий мулк манфаатларини ҳимоя қилиш ва тадбиркорликни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги шу йил 21 январь Фармони эътиборга моликдир. Бу Фармон мамлакат ҳаётида туб бурилиш ясади. Ички ислоҳотларни изчил кузатиб турган дунёнинг салоҳиятли иқтисодчи олимлари, кўзга кўринган тадбиркорлар Ўзбекистоннинг бозор иқтисодиётига ўтиш йўли халқчил ва бетакрор сиёсат маҳсули эканлигини эътироф этишмоқда. **«Жаноб Каримовнинг Фармони амалиёт нуқтаи назаридан иқтисодий инқилобга тенг»** деб юксак баҳо беришмоқда. Қайта яшариш ва тараққиёт йўлига кирган мамлакатимиз билан иқтисодий ҳамкорлик қилишга ошиқишмоқда. Барчангизга маълумки, Президентнинг саъй-ҳаракатлари билан юзага келган Ўзбекистон, Қозоғистон ва Қирғизистон ўртасидаги ягона иқтисодий маконга Россия Федерацияси ҳам яқинда қўшилиш истагини билдирди. Бу эса ўз навбатида олис хорижий мамлакатлардан ташқари яқин қўшнилар билан ҳам тенг ҳуқуқли, самарали ҳамкорлигимиз изчиллик касб этиб бораётганидан далолат беради.

АЛБАТТА, мамлакат ҳаётида кечаётган кенг кўламли ўзгаришларни бир нутқда қамраб олиш жуда қийин. Аммо шу ҳол аниқки, Ўзбекистон қаддини ростлаб олди ва яшариш, тараққиёт йўлига дадил кириб бораётир.

Иқтисодий ислоҳотнинг янги даврида давлат мулкини чинакам маънода хусусийлаштириш, кўп тармоқли иқтисодиётни шакллантириш, чет эл сармоясини кўпроқ жалб этиш ва ундан унумли фойдаланишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Ўн беш мингдан зиёд корхона нодавлат мулкчилик шаклларига айлантирилди, янги фермер хўжаликларининг оёққа туриб олишига кўмак берилмоқда ва айни пайтда ўзимизда пахта толасини қайта ишлаш кўламини оширишга ҳам, таълим соҳасидаги ислоҳотларни чуқурлаштириш ва аҳолининг ижтимоий ночор табақаларини муҳофаза этишга ҳам бирдек эътибор бериб келинмоқда. Ўтган икки йил ичида иқтисодий қийинчиликка қарамасдан 21 минг километрдан зиёд водопровод ва газ тармоқлари ишга туширилди. Умуман олганда, ҳавас қилса арзигулик ишлар амалга оширилди.

Донишмандлар дунёни турлича таърифлаб келишган, ҳаётни турлича кўришни исташган, лекин аслида энг муҳими — уни ўзгартиришдир. Тарих сиз билан бизнинг зиммамизга мана шу вазифани юклади. Бу жуда оғир, аммо муқаддас, бу жуда қийин, бироқ шарафли, бу шундай бир вазифаки, илоҳий неъматдай азиздир. Буни сиз — шу заминни жон-дилдан севган ҳар бир йигит-қиз чуқур ҳис этиб турганингизга ҳеч ким шубҳа қилмайди. Зеро, Ватан йўлида шарафли ишлар қилган улуғ аждодларга ҳам вақтида шу муборак туйғу қанот бўлган. Токи туғилиш ва ўлиш бор экан, ҳаёт бор экан, бу туйғу яшайди. Она сути билан у сизнинг ва бизнинг қонимизга кирган. Аждодлардан мерос шу хислат сизнинг дилингизда ҳам аланга олиб турибди, сизнинг ҳам иймонингиз бутун, сизнинг ҳам ирондангиз собит. Шунинг учун ҳам Президентимиз Ислом Каримов қатъий ишонч билан таъкидлаб айтдики: **«Бугунги қийинчиликларни енгишга жонини тиккан, иродаси мустаҳкам ёш авлодга таянамиз, уларга ҳаётда ҳар томонлама йўл очиб беришга тайёрмиз. Шундай одамлар билангина мақсадимизга етамиз».**

Азиз дўстлар!

Сингиллар, укалар!

Улуғ бобомиз Амир Темур, **куч адолатдадир,** деган. Бу ўгитда теран ҳикмат яширин. Агар фаолиятимизга адолат кўзи билан назар солмасак, хато ва камчиликларнинг вақтида олдини олмасак, ҳеч шубҳасиз, у илдиз отади ва охир-оқибат, бир кун келиб ишимизга тўғаноқ бўла бошлайди.

Агар рўй-рост айтадиган бўлсак, ёшлар орасида жиноятчилик ҳамон учраб турибди. Авваллари бу ҳол турмушдаги айрим етишмовчиликлар билан изоҳлаб келинди. Лекин масаланинг моҳиятига назар ташланса, унинг бўлак сабаблари мавжудлиги ҳам ойдинлашади. Ўзларингизга маълум, биз аввалги тузум даврида ёшларимизда эътиқодни шакллантирган тушунчаларни астар-аврасини чиқариб ташладик, киши эътиқод қўйган тушунча сароб бўлиб чиқса, ҳаёт ўз маъносини йўқотади, бундай пайтда эса ёшларнинг тушкунликка тушиши табиийдир. Ана шундай оғир дамларда ёшларнинг кўнглига йўл топишга, уларни ортидан эргаштиришга ташкилотимиз ўзида куч топа олмади. Ёшлар ўз ҳолига ташлаб қўйилди. Бу ҳолат ўзига яраша йўқотишларга олиб келиши муқаррар эди, албатта. Чунки ёшлар бир ниҳол бўлса, тарбия қуёшнинг нуридир, нур эммаган ниҳол дуркун ўсмайди, ёввойилашади, ҳосил ҳам бермайди у.

БИР КИШИ донишманднинг олдига келиб: — Фарзандимни фозил инсон қилиб тарбияламоқчиман, бунинг учун тарбияни қачондан бошлай? — деб маслаҳат сўрабди. Шунда донишманд: — Фарзандингиз неча ёшда? — деб сўрабди.

Келган киши: — Кеча у бир ёшга тўлди, — деса, донишманд айтибди: — Тақсири олам, фарзанд тарбиясида бир йилга кечикибсиз-ку!

Шунга ўхшаб, азиз дўстлар, биз ҳам ёшлар тарбиясида жуда оқсаб қолмадикмикан?

Талабалар орасида обрўйимиз қандай?

Мактаблардан узилиб қолмадикмикан? Аскар йигитлару, ишчи, қишлоқ ёшларидан-чи?!

Хорижда, хусусан, Туркияда минглаб ёшларимиз таълим олаётир. Бирон марта бориб, уларнинг ҳолидан хабар олдикми? Улар орасида тарбиявий ишларни йўлга қўйдикми?

Бу ҳақда жиддий ўйлаб кўришимиз керак. Чунки ёшлар ташкилотининг асосий вазифаси, муқаддас ва шарафли вазифаси — келажак наслларни ноёб ақида ва қадриятлар асосида, Ватанга муҳаббат руҳида, комил, билимдон ва ҳушёр этиб тарбиялашдан иборатдир. Бунинг учун эса аввало етакчиларнинг ўзи — уларнинг ўз ортидан эргаштирувчи йигит ва қизлар оқилу доно, чиройли хулқ соҳиблари бўлиши керак-ку, ахир! Сиз ибрат бўлишингиз, ёшлар сизга ишонишигина эмас, балки ташкилотингизга ихлос билан ҳам қараши лозим.

Шу маънода, хўш, сизнинг ўзингиз Термиз туман ва Урганч шаҳар қўмиталари собиқ биринчи котиблари — Хўжа Имомов ҳамда Собир Оллобергановларнинг кирдикорини қандай баҳолайсиз? Жиноят содир этишда фаол қатнашган, уюшган жиноий гуруҳларга қўшилиб иш кўрган бу жаноблар етишмовчилик туфайли шундай қилишдими? Йўқ, албатта. Енгилтаклик, ҳаётга юзаки қарашнинг, тарбиясизликнинг оқибати бу.

Улар бу лавозимга қандай йўл билан чиқиб қолишди? Ташкилот раҳбариятининг кўзи қаёқда эди?

Масаланинг аянчли томони шундаки, мана шу ва шу каби «етакчи»лар қанчадан-қанча ғўр, тажрибасиз йигитчаларни жиноят кўчасига етаклаб кирган бўлса, ажаб эмас!

Халқимизда бирники мингга, мингники туманга, деган ҳикматли гап бор, қолаверса, улар кўчанинг одамлари эмас, балки ёшларнинг етакчилари, эл-юртнинг назарида турган раҳбарлар эди.

«ХАЛҚ ишонч билдирган раҳбарнинг сўзи ва иши, яъни тили ва дили бир бўлиши бугун энг муҳим ҳаётий заруратга айланди, — деди Президентимиз Ислом Каримов Бухоро вилояти халқ депутатлари сессиясида сўзлаган нутқида. — **Баландпарвоз, ҳавойи гапларнинг даври ўтди. Бундай вазиятнинг энг хавфли жойи шундаким, сўзи бошқа-ю, иши бошқа раҳбарларнинг ва иккиюзламачи шахсларнинг «фаолияти» туфайли эзгу ғояларимиз, халқимизнинг олижаноб умидлари ўз қадр-қимматини йўқотиши мумкин. Одамларнинг улуғ мақсадларга бўлган ишонч, интилишлари сўнади».**

Анчадан буён бизни ташвишлантириб келаётган яна бир муаммо бор: у ҳам бўлса бевосита ташкилотнинг мулкига дахлдор масаладир.

Биз агар жамият тараққиётининг турли босқичларига чуқурроқ назар соладиган бўлсак, кириб келадиган айрим янги нарсалар мутлақо янги эмаслигига, айрим эски нарсалар мутлақо эски эмаслигига ишонч ҳосил қиламиз. Тўғри биз эски тузумдан тамомила воз кечдик, лекин шундай хайрли анъаналар борки, уларни асраб қолиш, уларга амал қилиш ҳеч маҳал зарар келтирмайди. Агар ёдингизда бўлса, **«мактаб мулки ва жамоат мулкларини кўз қорачиғингдай асра»,** деб таълим беришган. Ўқувчилар учун шундай қоида бўлар эди.

Ёшлар Иттифоқи Тошкент, Хоразм, Навоий, Сирдарё вилоят қўмиталарининг собиқ биринчи котибларининг бу қоидага бўлган муносабатини билмадим-у, аммо ташкилот мулкини талон-тарож қилишга қандай журъат этишган? Бундай қилиш учун ким уларга ҳуқуқ берган? Ақлга сиғдириб бўлмайди.

Эҳтимол, бу Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитаси раҳбариятининг ўз вақтида мол-мулкка совуққонлик билан қараганлигининг оқибатидир?

СИЗЛАР яхши биласизлар: «Камалак» нашриёт-матбаа бирлашмаси ташкилотнинг энг йирик корхоналаридан бири эди. 1992—93 йиллар мобайнида бирлашмадаги аксарияти хориждан олиб келинган, ҳатто ишлатилмаган 200 дан зиёд ноёб полиграфик ускуна сув-текинга бериб юборилган. Ёки ташкилот учун сув билан ҳаводай зарур бўлган тарғибот-ташвиқот поездини олайлик. Барча қулайликларга эга, тўққиз вагондан иборат бу поезд иқтисодий қийинчилик пеш қилиниб, Намангандаги қандайдир шахсий корхонага, эътибор беринг, шахсий корхонага арзимаган пулга сотиб юборилган. Поезд 887 минг сўмга сотилган бўлса, ўша йили ташкилот нашрлари учун ажратилган уч миллион сўмга яқин давлат дотацияси ташкилот раҳбариятининг совуққонлиги оқибатида ишлатилмасдан қолиб кетган. Буни қандай тушуниш керак? Ҳатто ташкилотга берилган орден ҳам йўқолган, албатта кимдир уни «Лениннинг сурати бор экан», деб деразадан ташқарига отиб юбормаган бўлса керак, чунки унинг таркибида олтин, платин ва кумуш бўлишини айтиб ўтишнинг ҳожати бўлмаса керак.

Тасаввурларингизга ойдинлик киритиш учун рўй-рост айтиб қўя қолай: ўша поезд ичидаги жиҳозлари билан қўшиб 887 минг сўмга сотилаётган пайтда унинг қиймати 549 миллион сўмни ташкил этган. Ҳозирги шароитда бу — 9 миллиард 117 миллион сўм демакдир. Масаланинг ҳайрон қоларли томони шундаки, шундай жиддий масала котибиятда, икки-уч котиб томонидан ҳал қилиб юборилган...

Мен Қорақалпоғистон ёшларининг аввалги етакчиси Кўптилов Низомиддиновнинг қилмишига тўхталмадим, кадрлар масаласига ҳам. Сабаби — ҳозир айрим масалалар қайта кўриб чиқилмоқда. Ташкилотимизнинг янги раҳбарияти арзон-гаровга сотиб юборилган мол-мулкнинг бир қисмини бўлса-да, қайтариб олиш ҳаракатида, уларнинг бу хайрли ҳаракатини Президентимиз қўллаб-қувватламоқда.

АЗИЗ дўстлар!

Бу масалага алоҳида тўхталиб ўтишдан мақсад — бировни айблаш эмас, ўзингиз ҳам сезиб турибсиз — босаётган ҳар бир қадамингиз юртнинг назарида. Айрим етакчиларни жиноят содир этса, уларга қараб иш қиладиган ёшлардан нима умид? Муҳаммад алайҳис-с-салом шундай деганлар: ҳар бирингиз раҳбарсиз ва ҳар бирингиз қўл остингиздагиларга жавобгардирсиз... Бошқарган ишингизда Аллоҳ олдида жавобгардирсиз.

Буни асло унутмаслик керак ва яна шуниям унутмаслик керакки, сизлар савоб иш қиласизми ёки гуноҳми, меҳр-оқибатли бўласизми ёки шафқатсизми — бунинг барчаси — аҳволу руҳиятингиз боғчадаги боланинг тарбиясидан тортиб, кексаларимизнинг кайфиятию бардамлигигача ўз таъсирини кўрсатмай қолмайди.

Яна бир масала — Ёшлар Иттифоқи ва унинг келажаги ҳақида. Баъзан ташкилотнинг қуйи қатлам раҳбарлари ҳеч тортинмай **«Ёшлар Иттифоқининг келажаги борми ўзи ёки бошқа ишга ўтиб кетган маъқулми?»** — деб сўрашади. Бу масалага ойдинлик киритишимиз зарур.

Ёшлар бор экан, табиийки, уларнинг Иттифоқи ҳам яшайди. Лекин унинг жамият ҳаётида қандай мавқе тутиши бевосита сизга, мақсад ва вазифа, бурчингизни қанчалик уддалашингизга, шунинг таъсирида сафларингизнинг нечоғлик кенгайиб боришига боғлиқ, албатта.

Биз тарихий салоҳияти буюк, қадим маданиятга эга халқнинг фарзандларимиз. Қадим бу тупроқ энг оғир дамларда ҳам инсоният тафаккур дунёсини тўйинтиришга хизмат қилган авлиёю алломаларни, шоиру жаҳонгирларни етиштириб берган. Тасаввур қилинг: Спетамену, Амир Темур, Имом ал Бухорий ва Яссавий ҳазратлари, Мир Алишер Навоий ва Бобур, Улуғбек...

Бу зотлар бизнинг шарафимиздир. Уларга муносиб фарзанд, муносиб ватандош бўлишимиз керак. Бунинг учун эса, аввало тарих елкамизга қандай масъулият юклаганини, содда қилиб айтганда, ҳозир нима иш қилсак, халқимизнинг оғири енгил бўлишини, юртга нафимиз тегишини англаб етишимиз лозим. Широқ, Данко, Гаврош ҳақида адабиёт дарсликларида кўп ўқигансиз. Нега энди Широқ ўлимини бўйнига олиб, душманни саҳронинг ичкарисига бошлаб борди? Чунки ўзини қурбон қилиб бўлса-да, босқинчиларни ҳалокатга гирифтор этди ва она Ватанни озод сақлаб қолди. Данко ҳам, Гаврош ҳам ўзига ишонч билан қараганларнинг, бир лаҳза бўлсин, йўлини ёритган қаҳрамонлик тимсолларидир.

Давр биздан жасорат талаб этмоқда. Ташаббускор бўлишимиз керак, фидойи, пешқадам бўлишимиз керак.

Шу Ватан бизники, уни қанча обод қилсак, шунча фаровон яшаймиз.

Тўкин-сочинлик осмондан ёғилмайди. Қут-барака, ризқ-рўз кечаю кундуз тиним билмасдан қилинган меҳнат эвазига келади.

Иккинчи жаҳон урушидан японлар мажруҳ бўлиб, Япония батамом яксон бўлиб чиққанини яхши биласиз. Бугунги кунда эса у жаҳон миқёсида тенгсиз бир мавқе қозонди. Хўш, бунинг сабаби нима? Албатта, ёшларнинг ақл-заковати, тадбиркорлиги, фидойилиги, ишчанлиги... Бу фазилатларни уйғотган омил эса — яратувчилик, юртга эгалик, Ватанга муҳаббат ва унинг тақдирига жавобгарлик туйғусидир.

АЛЛОҲГА шукр, юртимиз тинч, осойишта. Заминимиз саховатли, худонинг берган куни қуёш манглайимизни силаб турибди. Бу эса яратувчилик иқтидорингизни намойиш этиш учун сизга чексиз имкониятлар яратиб беради.

Бундай имконият, бундай тарихий шароит неча асрда бир келади. Ҳаракат қилинг, ташаббусни қўлга олинг, марҳамат, ўзингизни кўрсатинг!

Қарши чўлларини ўзлаштиришда ҳам — ўша оғир йилларда — ёшлар заҳмат чеккан-ку ахир, Мирзачўлда ҳам, Олмалиқ шаҳрини тиклашда, кон-металлургия корхонасини қуришда ҳам...

Ўтмишга назар солсангиз, ибрат олгулик мисоллар оз эмас. Олдинда эса келажак турибди. Уни қандай қиёфа касб этиши сиз билан бизга боғлиқ.

Ҳозир Ватан чиройини очиш йўлида жон куйдириб ишлаётган йигит ва қизларни ҳар қадамда учратиш мумкин, улар шу юртнинг, истиқлолнинг кўз қорачиғи, таянчидир.

Истиқлолни биринчи куниданоқ Президентимиз сиз — ёшларга чексиз бир ишонч билан қараб, ёмон кўзлардан сизни асраб, ғамхўрлик қилиб келаётгани ҳеч кимга сир эмас. **«Биз наслимиз соғлом бўлишини таъминлашни ўзимизга мақсад қилиб олдик,** — дейди Ислом Каримов. — **Дунёда биринчи бўлиб Ўзбекистон «Соғлом авлод учун» деган икки даражали орден таъсис этди. Бизнинг вазифамиз — энг ривожланган мамлакатлар қаторига чиқиб олиш. Жисмоний, маънавий, моддий жиҳатдан соғлом авлодсиз бунга эришиб бўлмайди».**

Шу йўлда заҳмат чекаётган, ёш авлодни Ватанга муҳаббат ва садоқат йўлида тарбиялашдек хайрли ишга ўзларини бағишлаган юртнинг бир қатор азизлари Наврўз байрами арафасида бу нуфузли орденга сазовор бўлишди. Улар орасида ўз ишининг фидойиси бўлган ёшларимиз ҳам оз эмас.

Иқтидорли ёшларни қўллаб-қувватловчи «Улуғбек», ёш ижодкорларга ҳомий «Истеъдод» жамғармалари, ёш зиёли ва муаллифларнинг энг сара асарлари учун Республика Давлат мукофотлари таъсис этилди. Фан ва адабиёт соҳасидаги кўнгилда ҳавас қўзғаган асарлари учун ёш олиму адибларимиз бу мукофот билан тақдирланди ҳам. Президент Фармонига кўра Тошкент, Нукус, Қашқадарё, Фарғона, Самарқанд ва бошқа вилоятларда энг иқтидорли юзлаб ёшларга текинга уй-жой берилди.

Истиқлолнинг дастлабки кунлариёқ, иқтисодий қийинчиликка ҳам қарамай минглаб ёшларимиз хорижий мамлакатларга, нуфузли олий ўқув юртларига ўқишга жўнатилди.

Умид билан экилган мана шу ниҳоллар эрта бир кун ким бўлиб вояга етиши, ҳаётда қандай йўл танлаши ҳар жиҳатдан сиз билан бизга боғлиқдир.

Меҳр-муҳаббат билан уларни шундай парвариш қилайликки, **ота ва она олдидаги, она Ватан олдидаги фарзандлик бурчи ҳар недан азиз ва муқаддас эканлигини ҳеч маҳал унутишмасин.**

Ватаннинг тинчини, манфаат ва сарҳадларини, ҳар бир гиёҳини кўз қорачиғидай асраш ҳар биримизнинг фарзандлик бурчимиздир.

Азизлар, истиқлол ишига содиқ ва фидойи бўлайлик. Миллий қадриятлар, миллатнинг бой кечмиши ва улуғ келажагини яратиш йўлида оромидан кечган юртдошлар ишидан ифтихор қила билайлик.

Навқирон авлодни тарбиялаш — хайрли ва савоб иш, бу йўлда бизга Яратган Эгамнинг ўзи мададкор бўлгай!

АГАР биз тарихга назар солсак, улуғ ишлар катта қийинчиликлар билан амалга ошганини кўрамиз. Шукрки, истиқлолнинг қийинчилик фасли ортда қолаётир. Ҳозир биз мамлакатнинг қаерига бормайлик, мислсиз силжишнинг шоҳиди бўламиз. Қанчадан-қанча йигит ва қизлар юртнинг кунига ярай деб фермер хўжаликлари тузишган, тадбиркорлик билан шуғулланишмоқда. Гулдай сингилларимиз, укаларимиз жаҳон миқёсида бўлиб ўтаётган турли мусобақаларда иштирок этиб, Ўзбекистон шарафини ҳимоя қилмоқдалар, Ватанимиз довруғига довруқ қўшмоқдалар.

Шу ўринда кетма-кет иккинчи маротаба жаҳон кубогини қўлга киритган Олимпиада чемпиони Лина Черязова, Франция ва Португалияда бўлиб ўтган халқаро пианиночилар кўриги ғолиби, консерватория талабаси, Президент стипендиати Гулнора Алимова, самбо бўйича жаҳон чемпионлари Боборахим Қосимов, Жўра Пармонов, Шавкат Жўраев, Рудольф Ким, Зокир Шарипов, информатика бўйича республика олимпиадаларининг тўрт марта ғолиби, гарчи ўзи ўрта мактабда ўқиса-да, «Информатикадан олимпиада масалалари» деган китоб ёзган тошкентлик Шаҳрўз Ашировлар номини ҳурмат билан тилга олиб ўтишни жуда-жуда истар эдим.

Мана шу хайрли тўлқиннинг бошида Ёшлар Иттифоқи туришини, ҳамиша, ҳар қандай хайрли ҳаракатда сизлар пешқадам, ташаббускор ва ижодкор бўлишингизни биз, албатта, чин юракдан истаймиз. Ва шунга қодир куч шубҳасиз мавжуддир. Ҳозир ташкилот ҳаётнинг олдинги сафларида бўлишга интилаётганини сезиш қийин эмас, яқинда бўлиб ўтган «Тадбиркор—94» республика анжумани, ёшларнинг «Ватанимизни боғ-роғларга буркайлик!» деган ташаббуси ва бошқа ҳаракатлар шундай дейишимизга асос беради.

Ташкилот раҳбарияти ўз фаоллари билан ишлашни изчил йўлга қўяётгани ҳам мақсадга мувофиқдир.

ТАҚДИРНИ одам ўз қўли билан яратади.

Ёшликка хос ғайрат-шижоат билан эл-юрт эътиборига тушсангизгина, келажак насллар сизга ҳавас билан қарайди, сизга эргашади. Бунинг учун жасур бўлиш керак, шиддат ва қатъият билан Ўзбекистон ёшлари деган тушунчани шарафга бурковчи улуғвор ишларга киришиш керак. Шундай яшаш керакки, биз амалга оширган ишларни кўриб, келажак авлодлар ифтихор қилишсин, **«улар биринчилар эди, гарчи осон бўлмаса-да, Ватанни жаннатга айлантиришган, шуларга муносиб бўлишимиз керак!»,** деб ўйлашсин. Ватан сиздан шуни кутмоқда.

Азиз дўстлар!

Укалар, сингиллар!

Барчангизга сиҳат-саломатлик тилайман!

Эзгулик нури дилингизни мунаввар этсин!

Келажакка ишонч қаноатингиз бўлсин!

Унутманг, Аллоҳ таоло ҳам чиройли амал қилганларни севади. Чиройли амал йўлида ҳамиша сизга Яратган Оллоҳнинг ўзи ёр бўлсин!

Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқининг XXVI қурултойи ҳақида БИЛДИРИШ

(Боши 1-бетда).

Иттифоқи Сурхондарё вилоят қўмитаси биринчи котиби Комил Норқобилов, Сирдарё вилоятидаги «Инсоф» кичик корхонаси директори Пиримқул Зармасов, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Олима Ёқубова, Тожикистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Кенгаши раиси Ибодулло Раҳимов, Қозоғистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитаси биринчи котиби Есенжол Алияров, Малайзия Марказий Бирлашган Ёшлар ташкилоти раҳбари Якуб Мустафо, Россия Ёшлар Иттифоқи Марказий Кенгашининг котиби Вера Скоробагатовалар сўзга чиқишди.

Ўзбекистон Болалар ва Усмирлар уюшмасини Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи таркибига қабул қилиш ҳақидаги масала кўриб чиқилди.

Муҳокама қилинган масалалар, таклифлар ва эътирозлар ҳисобга олинган ҳолда қурултойда Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Ҳаракат дастури, Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Низоми, Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи ташкилотларининг Назорат комиссиялари тўғрисидаги Низомга ўзгартиш ва қўшимчалар киритилди.

Қурултой қатнашчилари Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг «Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак» деган ҳароратли сўзларини Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи шиори этиб белгилаш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Қурултой қатнашчилари юртбошимиз номига ёшларга кўрсатилаётган ғамхўрлик ва эътибори учун миннатдорчилик мактуби йўлладилар.

Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи раҳбар органлари сайланди.

Алишер Тешабоев қурултойда Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитасининг биринчи котиби этиб сайланди.

Қурултой ишида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Муҳаммаджон Қорабоев, Қорақалпоғистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси Уббинияз Аширбекович Аширбеков, Ўзбекистон Халқ Демократик партияси Марказий Кенгашининг биринчи котиби Маҳмуджон Расулов, Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши раиси Ҳулкар Баҳодирович Жамоловлар иштирок этишди.

Анжуман лаҳзалари.

Муҳаммад АМИН ва Қ. УЛМАСОВ суратлари.

ЁДДА ҚОЛАДИГАН АНЖУМАН

Инсонга ҳаёт бир марта берилади. Ёшлик ҳам. Биз шундай яшайликки келажак авлод бизни эслаб юрсин. Қилган ишларимиз уларга мактаб бўлиб хизмат қилсин. Мустақил Ватанимиз учун сидқидилдан хизмат қилайлик, керак бўлса жонимизни ҳам фидо этайлик.

Ўтган қурултой биз ёшларнинг ҳаётида бир умрга сақланиб қоладиган анжуман бўлди. Шукрким, ташкилотимиз қаддини ростляпти. Яқин вақт ичида у ўз обрўсини яна тиклайди. Буни биз қурултой қатнашчилари юракдан ҳис қиляпмиз. Қабул қилинган Низом ва Дастурга қўлладиган бўлсак, бизнинг ташкилотимиз аъзолари учун бу ҳужжат компос ролини ўйнайди.

Озод ҚУЛМУРОДОВ,
Қорақалпоғистон Республикаси Чимбой тумани «Кенес» ижара корхонаси ёшлар билан ишлаш ташкилоти котиби.

ВАТАННИНГ КЕЛАЖАГИ—ЁШЛАР

(Боши 1-бетда)

Азиз дўстлар!

БУГУН ҳар бир киши Ватан олдидаги фарзандлик қарзини узишдек масъулият билан яшамоқда, ҳар бир масалага шу мезондан келиб чиқиб баҳо берилмоқда. Очиқ айтадиган бўлсак, иқтисодий қийинчилик ва ўтиш даври ташкилотимиз учун ҳам оғир кечди. Ўзларингизга маълум, 1991 йилнинг охирида бўлиб ўтган XXV қурултойда ҳар қандай «изм» ва сиёсатдан холи, ёшларнинг туб қизиқиш ва муаммоларини ҳал қиладиган ташкилотга асос солиш зарурлиги таъкидланади. Янги жамият қуриш асосида янги, мустақил давлат ёшлар ташкилотини шакллантириш мақсадида, уч йиллик ўтиш даври эълон қилинди. Бугун ҳар бир Иттифоқ аъзоси, фахрию фаолларимиз ана шу давр мобайнида кечган жараёнлар ва ўзгаришларни таҳлил этиб, баҳо бераётганлиги қувонарлидир. Қурултойгача ўтган пленумларимиз, матбуотдаги чиқишлар фикримизнинг далилидир.

Муҳтарам делегатлар!

Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқининг 1991—1994 йиллар мобайнидаги ўтиш даврида амалга оширган ишлари юзасидан кенг ҳисобот қўлларингизга тарқатилгани учун барча тафсилотларга алоҳида тўхталиб ўтирмайман. Ижозатингиз билан асосий фикр-мулоҳазаларни, аниқ таклиф ва мақсадларни баён этиб ўтсам.

Ҳеч кимга сир эмаски, ҳар қандай ташкилотнинг тўлақонли фаолият юритишида унинг ташкилий тузилмаси мустаҳкам бўлиши катта аҳамиятга эга. Сарҳисоб палласи берган сабоқ шуки, Иттифоқимиз тизимининг умумий кўриниши сақланиб қолгани ҳолда, бу борада айрим камчиликларга йўл қўйилди. Хусусан, пухта ўйланмасдан қўйилган қадам натижасида, яъни ҳеч зарурати йўқ шароитда туман (шаҳар) ва вилоят ташкилотлари Низомлари қабул қилинди. Бу ҳол бир ташкилот ичида турфа хил тизимларнинг пайдо бўлиши, ишнинг янада чигаллашувига олиб келди. Бир ерда ташкилот етакчисини котиб десак, бир ерда раис дедик. Бир жойда бюро бўлса, бир жойда Кенгаш. Хуллас, ҳар ким кўнглига ёққан ишни қилди. Энди бу мантиқсизликка чек қўйиш лозим. Ташкилий тузилмамизни битта яхлит кўринишга, бир бутунликка келтириш мақсадга мувофиқдир. Чунки ўша алғов-далғов даврда қабул қилинган ташкилот Низоми ҳам ўзига яраша бўлганлиги учун кўп бўғинлар бўшашиб кетди. Энг ачинарлиси, бу ҳол масъулиятнинг йўқолишига олиб келди.

Ёшлар Иттифоқининг ҳозирги тизимида сифат жиҳатдан янгиланиш жараёнини амалга ошириш керак. Дастлабки қадамни ички интизомни мустаҳкамлашдан бошлаш муҳимдир. Бунда юқори ташкилот билан қуйи бўғиннинг жипслигини, якдиллигини таъминлашга асосий эътиборни қаратмоқ лозим.

Янги қабул қилинажак Низом лойиҳасида Иттифоқимиз нуфузи, фаолиятимиз ривожи учун сув билан ҳаводек зарур бўлган ана шу жиҳатлар кўзда тутилган.

ЯНА БИР ГАП. Илгари ҳамма нарса кадрларга боғлиқ, деган тушунча мавжуд эди. Ҳозирги нозик ва мураккаб жараёнда бу фикрнинг нақадар долзарблиги ҳаммага аён. Зеро, Президентимиз кадрлар ҳақида гапира туриб, асосан ёшларга таянажагини қайта ва қайта таъкидлаб ўтаётир. Биз ёшлар етакчилари — бўлғуси раҳбарлар бундан тўғри хулоса чиқариб, шу ишончга муносиб бўлишимиз керак. Кейинги вақтда республика раҳбарияти томонидан Ёшлар Иттифоқи кадрларига билдирилаётган эътибор ҳам биздан шуни талаб қилади. Энг муҳими, маънавий етук, виждонан пок, серғайрат йигит-қизларимизни ёшларимизга сардор қилиб сайлашимиз зарур. Чунки, жойлардаги ёшларнинг фаоллиги, тарбияси, уюшганлиги, кўп жиҳатдан уларга боғлиқ.

Шунда биз республикамиз учун иқтидорли ва билимдон ёш раҳбарларни етказиб беришдек, айни пайтдаги долзарб муаммони ҳал этишга ҳисса қўшган бўлур эдик. Ташкилотимизни бу борада ўзига хос бир тажриба мактабига айлантириш сари қадам қўйиларди.

Низом лойиҳасида биринчи котибларни сайлаш масаласига шуваждан алоҳида эътибор қаратилди.

Иттифоқимиз асосий ҳужжатининг моҳияти ҳақида умумий хулосалар қуйидагилардан иборат:

Амалдаги Низомдан фарқли ўлароқ янги таҳрирдаги Низом ташкилотимиз олдида турган масалаларни, мақсадимизни аниқ кўрсатиб берган. Эътибор берган бўлсангиз, Иттифоқ аъзоларининг ёши 28 дан 30 ёшгача кўтарилган.

Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи аъзоларининг мажбуриятлари бандида ташкилотимиз аъзоларининг Ватанимиз равнақини мустаҳкамлаш, жамиятда тинчликни қарор топтиришга ҳисса қўшиш, республикамиз рамзларига бўлган ҳурмат, ишонч билан қарашга боғлиқ саъй-ҳаракатлари кучайтирилган.

Матбуотда эълон қилинган Низомдаги аъзолик бадалларининг бошланғич — туман — вилоят — Марказқўм ўртасида тақсимланиш тартиби ҳар хил фикрлар уйғотган эди. Шу боис бу масалага биз йўриқномада ойдинлик киритиб, уни ҳал қилишни маҳаллий қўмиталар эътиборига ҳавола қилмоқчимиз. Бу нарса Марказқўм сайлов органи томонидан белгиланади.

Агар рақамларга мурожаат этадиган бўлсак, бугун ташкилотимизнинг катта қисмини талаба ва ўқувчилар ташкил этаётганининг гувоҳи бўламиз. Бироқ, очиғини айтайлик, бугун бизнинг олий таълим соҳасидаги аъзоларимиз билан алоқаларимиз бироз узоқлашиб кетди. Ўтган йили Фарғонада ўтказилган «Талабалар баҳори—93» анжумани ҳамда олий ўқув юртларига эга вазирликлар билан тузилган шартнома, у ёки бу кўнгилочар тадбирлардан бошқа мақтанадиган ҳеч ишимиз йўқ.

Ўша шартномани олиб кўрайлик. Унда барча олий ўқув юртларида Иттифоқимизнинг бошланғич ташкилотлари ишини яхшилаш чора-тадбирлари белгиланган ва бу борада маъмуриятнинг вазифалари кўрсатиб ўтилган. Бу яхши имконият, аммо ундан масъул ходимларимиз етарлича фойдалана олишмаётир. Биз талабалар ҳаёти билан қизиқмай қўйдик. Ҳозир кўпчилик талабалар билим учун эмас, балки диплом олиш ниятида ўқишаётир. Биз эса ўз олдимизга мақсад қилиб қўйган вазифани — уни илму-фанга йўналтиришни уддалай олмаяпмиз. Барча олий ўқув юртларидаги котибларимиз бугунги талаба — бўлғуси мутахассис, юртимиз равнақини кўтарадиган илғор куч деган тамойиллардан келиб чиққани ҳолда, ўз фаолиятларини тубдан яхшиламоқлари лозим. Кўпроқ уларнинг фикри, ўй-хаёлларини билишимиз, режалари билан ўртоқлашишимиз керак. Энг муҳими, турли гуруҳлар қўлида уларнинг ифлос, ғаразли ниятларини амалга оширишда, талабаларнинг қурол вазифасини ўташдан сақлаш даркор. Бош мақсад яхши ўқиш, яхши касб эгаси бўлишга қаратилмоғи керак.

Дўстлар!

Олдинги йилларда биз ўқувчилар билан ишлашда пионер ташкилотига суянардик. Сиёсий жараёнлар оқибатида бу ташкилот ҳам мустақил фаолият кўрсатишни истаб, Иттифоқимиздан ажралиб чиқди. Болалар ва ўсмирлар уюшмасига айланди. Бироқ, ўтиш даври уюшманинг саъй-ҳаракатлари сусайиб, унинг болалар ва ўсмирлар муаммоларини унутиб қўйганлигини аниқ-равшан кўрсатди. Энг ачинарлиси, Марказий Қўмита бу ҳолга томошабин бўлиб қараб турди. Жойларда эса бизнинг фаоллар уларга, улар фаолларимизга ишониб қолиши натижасида ўқувчилар, болалар ва ўсмирлар билан ким ишлаётгани мавҳум бўлиб қолди.

Яқинда Республика Болалар ва ўсмирлар уюшмасининг слёти бўлиб ўтди. Слёт бир овоздан уюшманинг Иттифоқ таркибига кириши ҳақида қарор қабул қилди. Бизнингча, жуда тўғри ва адолатли иш бўлди. Яхши самара бериб келган ҳамкорлик тикланди. Энди биз слёт қарорини тасдиқлаб, биргаликда ўқувчи-ёшлар билан ишлашдаги режаларни белгилаб олишимиз керак.

Энди барча бўғинларда ҳам мана шундай бирлашиш жараёнларини тезлаштириш керак. Молиявий баҳоналарни рўкач қилмасдан, туман, шаҳар, вилоят қўмиталарида таълим соҳаси билан шуғулланувчи бўлим мудири, котиб лавозимларини жорий этиш шарт. Қизиқ, биз бу фикрни доимо таъкидлаб келганмиз. Лекин, айримлар ҳануз ўзига хулоса чиқариб олмаяпти. Мана шу сансалорлик оқибатида кексалар ҳол-аҳволидан хабар оладиган гуруҳлар, яшил бойлик ҳимоячилари, қоғоз, темир-терсак йиғувчилар отрядлари каби ва бошқа эзгу ишлар ўлда-жўлда қолиб кетди. Ахир бу ҳаракатлар болалар ва ўсмирлар, ўқувчилар қалбида эзгулик, гўзаллик, ҳалол меҳнат қилишга интилиш туйғуларини ўстиришга, уларни юртимизга муҳаббатини, меҳрини оширишга хизмат қиладиган ташаббуслар эди-ку! Таълим-тарбия ва болаларнинг шаклланиш жараёнларида бундай йўналишларни ҳеч нима билан инкор қилиб бўлмайди. Шу боисдан ҳам биз мазкур соҳага раҳбарликни қайтадан тиклаб, кучайтираяпмиз, назоратни ўз қўлимизга олдик.

Хабарингиз бор, уч йилдан кўпроқ вақт мобайнида ижтимоий хизмат дастури ҳақида гапириб келдик. Унинг айрим бўлимлари қайдадир бажарилди, қайдадир бажариляпти, деб ёлғон ҳисоботлар берилди. Келинг дўстлар, энди кўзбўямачиликка чек қўяйлик. Тан олиб айтайлик, ижтимоий хизмат дастурини ҳукуматнинг молиявий ёрдамисиз бажариб бўлмайди. Бу масалага комплекс равишда ёндашишдан воз кечайлик.

Хўш, биз бунинг ўрнига нимани таклиф қиламиз?

Ҳамма ҳудудларда айни кунда ёшлар кенгашлари тузиб бўлинди. Лекин, бизнинг ишимизга ёрдами тегадиган бу кенгашлар билан очиғи жойларда алоқамиз яхши эмас. Котибларимиз **«сен менга тегма, мен сенга тегмай»** деб панада бекиниб юришибди. Ҳалқда бир гап бор: **«Бола йиғламаса, она сут бермайди»**. Шундай экан бу фикрдан тўғри хулоса чиқариб, ҳамкорлик сари юз буришимиз керак. Тушунинг, бу мажбурият учун айтилаётган гап эмас. Маҳаллий ҳокимиятлар эътиборидаги ёшлар кенгашлари иши жонланса, табиийки, ўз-ўзидан ёшлар тўғрисидаги Қонун, Президентимиз ва ҳукуматимизнинг ёшларга оид фармон ҳамда қарорлари ижроси янада яхши йўлга қўйилади.

Бугун қабул қилинадиган Ҳаракат дастуримиз ҳам худди мана шу кенгашлар билан биргаликда бажариладиган ишларга ҳамоҳангдир. Умуман дастуримиз янгиланишининг сабаби шуки, у қабул қилингандан сўнг, республика ижтимоий ҳаётида катта ўзгаришлар рўй берди. Ўзбекистон мустақил мамлакат сифатида жаҳон ҳамжамиятига аъзо бўлди.

Истиқлол берган улуғ неъматлар туфайли халқимизнинг, кишиларимизнинг руҳий-маънавий оламида ижобий ўзгаришлар рўй берди. Асрий орзуларимиз амалга оша бошлади.

Ана шу жараёнлар ташкилотимиз ҳаётида ҳам ўз аксини топаётир.

Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқининг ҳар бир аъзоси бугун ўз ташкилотининг тутган ўрнига, унинг олдига қўйган мақсадларига бошқача ёндашишга ҳаракат қиляпти.

Шу боис, Дастурнинг баъзи бандлари деярли қайта ишланди. Унга ташкилотимизнинг мақоми билан боғлиқ қўшимчалар киритилди. Айни пайтда ўз кучини йўқотган баъзи бандлар олиб ташланди.

Умуман, Дастур лойиҳасининг матни Иттифоқимизнинг имкониятидан келиб чиққан. Унда ҳозирги сиёсий-иқтисодий аҳвол, ёшлар олдида турган муаммолар ёрқин ифодасини топган.

Мен юқорида молиявий ёрдам тўғрисида айтиб ўтган эдим. Хўш, ўтиш даврида ташкилотимиз ичида мол-мулкдан, маблағлардан фойдаланишнинг аҳволи қандай бўлди? Бир сўз билан айтсак, жуда қўпол хатоларга, қатор камчиликларга йўл қўйилди! Шунинг оқибатида мулкни талон-тарож қилиш ҳоллари юз берди. Назоратнинг йўқлиги оқибатида ташкилот қошида очилган кўпгина бўлинма ва корхоналар оёққа туриб олгач, жуфтакни ростлаб қолишди. Ёки шунга имконият яратиб берилди. Машиналар, асбоб-ускуналар, жиҳозлар қонуний шартнома тузилди деб арзимаган баҳоларда пуллаб юборилди. Гўёки ўзига хос бир «мусобақа» бошланди. Буларнинг ҳаммаси жойларда қўмиталар моддий аҳволининг оғирлашувига, штатлар қисқаришига олиб келди. Ташкилотнинг келажагини жиддий хавф остига солиб қўйди.

Бу ночор вазиятни ўнглаш учун аввало, бадаллар тўланиш тизимини такомиллаштириш, назоратни кучайтириш, ижтимоий аҳамиятга молик ёшларнинг ишлаб чиқариш тузилмаларини ташкил этиш, молиявий ҳисоботни ўз ўрнига қўйиш керак. Мен чиройли иборалар ёки мақолларни ҳадеб таъкидлашни унчалик хуш кўрмайман. Бироқ, бир ҳақиқатни айтиб ўтишни истар эдим, кўпчиликнинг мулкига кўз олайтирган кишининг ҳеч вақт косаси оқармайди. Мана шуни унутмаслик керак. Иттифоқимиз аъзолари пешона тери эвазига келган, йигит-қизларнинг, ҳатто биздан кейинги авлодларнинг манфаати учун хизмат қилажак бойликларни авайлаб-асраш керак. Шунга ўрганайлик, дўстлар! Сизлардан шуни қаттиқ талаб ва илтимос қиламан.

ХАЛҚИМИЗ маданияти илдизи бир неча минг йилликларга бориб тақалади. Лекин, бир неча ўн йилликлар мобайнида бу маданиятдан ачинарли даражада узоқлашиш сезилган эди. Шукрлар бўлсинки, охирги уч-тўрт йил ўзлигимизга қайтиш, миллий маданиятимизни, унутилган анъаналаримизни тиклаш, аждодларимизнинг буюк асарларини ўрганиш, халқимиз тарихий ўтмишига ҳақиқат кўзи билан қараш имконини берди.

Иттифоқимиз қадриятларимизни тиклаш ишига ҳисса қўшиш ниятида янги изланишлар сари интилди. «Камолот», «Қизиқчи», Ботир Зокиров номли ёш эстрада ижрочилари кўрик-танловлари ҳам хайрли мақсад йўлидаги изланишлар самарасидир.

Бироқ, бу денгиздан томчи, холос. Амалга оширишимиз лозим бўлган ишлар жудда кўп.

Бу борада Маданият ишлари вазирлиги, ижодий уюшмалар, бирлашмалар, маданият масалалари билан шуғулланувчи Республика жамғармалари билан ўзаро мустаҳкам алоқа ва ҳамкорликни ривожлантириш лозим.

Менимча, илгари самара берган анъаналарни тиклаш ҳам мақсадга мувофиқдир. Биз бу борада аниқ ҳаракатлар, комплекс тадбирлар режасини ишлаб чиқиш лозим деб ўйлаймиз.

Шуни ёддан чиқармайликки, фақат маданияти юксак мамлакатнигина келажаги порлоқ бўлади. Биз эса ёшлар айнан шу келажак кишилари бўлишимиз лозим.

Совет Иттифоқи даврида юртимиз ҳарбий хизматга берган ёшларни суст, жисмонан тайёр эмас, деб айтишар эди.

Мана республикамиз мустақилликка эришгандан сўнг, ўз мудофаа кучларимизга эга бўлдик. Йигитларимиз ўзимизнинг заминимизда ҳарбий хизматни ўташишяпти.

Лекин, яна ўша жисмонан тайёр эмаслик ҳақида гаплар қулоққа чалиниб турибди.

Хўш, бунга сабаб нима?

Қишлоқларимиз, вилоят туманларимиз жисмоний тарбияга лоқайдлик билан қарашяпти?!

Бизнинг фикримизча, Ёшлар Иттифоқи ташкилотлари жойларда бу масалаларга катта эътибор бериши керак. Ёдингизда бўлса, Бутуниттифоқ «Зарница» ўйини бўлар эди. Балки, шунга ўхшаш ҳар хил тадбирлар ўтказиш зарурдир. Ёинки, ҳарбий хизматга чақирилаётган ёшлар билан туман, вилоят чақириқ бўлимларида суҳбатлар ўтказайлик.

Ҳарбий қисмлар билан қўмиталаримиз ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлаш ҳам муҳим аҳамият касб этади. Бундай ҳамкорлик юрт посбони бўлган навқирон йигитни маънан қўллаб-қувватлаш, унда ёвқур аждодларимизга хос жасурлик, мардлик туйғуларини тарбиялашга хизмат қилган бўлур эди. Яқинда Тошкент шаҳридаги қисмларнинг бирида ўтказган «Наврўз» байрамимиз мисолида мана шу фикрларнинг тасдиғини яққол ҳис этдим. Ва менда шундай бир фикр туғилди. Агар 205 та туман ва 14 та вилоят қўмиталаримиз, йирик бошланғич ташкилотларимиз биттадан ҳарбий қисмни ўз оталиғига олиб, биргаликда иш юритишса, қанчалик хайрли юмушларни адо этган бўлур эдик. Аслида, армиянинг халқ билан бирлиги шунга ўхшаш кўринишларда намоён бўлади.

Тарбияси қийин ўсмирлар билан ишлашда бир янгиликни жорий этиш ниятидамиз. Тошкент шаҳар ва Ҳамза тумани қўмиталарининг ҳарбий-спорт лагерлари тажрибасини оммалаштирмоқчимиз. Ўйлайманки, бу иш ўсмирларни жиноят йўлидан қайтариш, уларни қайта тарбиялаш, армия хизматига тайёрлаш масалаларида ўз самарасини беради. Вилоят қўмиталарининг мазкур ишга жиддий ёндашишларини илтимос қилардим.

СИР ЭМАС, бугун кўпчилик ёшлар тижорат билан шуғулланишмоқда. Бироқ, тижорат билан тижоратнинг фарқи бор. Бу арзон олиб, қимматга сотиш дегани эмас. Яқинда ҳузуримга бир мактаб ўқитувчиси келди. Синфдаги ўқувчиларнинг баъзилари папкасини текширса, турли хил матоҳлар, буюм-у, латта-путта чиқибди. Пул ишлайман деб юрганнинг хаёлига дарс кирармиди?

Тўғриси, унга жўяли бир гап айта олмадим. Лекин бу ҳол ҳар бир кишини ўйлантириши табиий. Ахир, халқимиз бундан минг марта оғир шароитларда сабр-қаноат билан яшаган-ку! Бунинг асосий сабаби — биз болалар орасида тарбиявий ишни сусайтириб юборганимиз эмасмикин?

Ҳамма нарсанинг ўз меъёри бор. Тўғри болалар орасида тадбиркорликни ривожлантириш керак. Лекин бундай шаклда — олиб сотарлик кўринишида эмас. Биз уларда илмга ҳавасни ошириш билан, ўз билимини кейинчалик амалий, ижодий, ишлаб чиқариш меҳнати тарзида фойда келтиришга ва бу фойда унинг ҳозирги майда-чуйда тижоратидан ўзи учун ҳам, юрт учун ҳам 100 чандон фойдали бўлишига ўргатишимиз керак.

Бу фикр талабалар учун ҳам тегишли деб ўйлайман. Эртанги куннинг тадбиркорлари қандай маънавий-ахлоқий тамойилларга эътиқод қўйиши улар билан бугун қай тарзда ишлай олишимизга боғлиқ. Биз ёшларда тадбиркорлик маданияти ва билимини оширишимиз керак. Андижонда ўтказган «Тадбиркор—94» анжумани, ҳар ҳолда, шу мақсадга хизмат қилди. Ёшлар олийгоҳи ҳам бу йўналишдаги вазифаларини пухта белгилаб олса дуруст бўлар эди.

ЁШЛАРНИНГ илмий имконияти йўқолиб кетмаслигини назорат қилиш, лозим бўлганда доимо маънавий рағбатлантириб туриш, қўллаб-қувватлаш, ижодини эркин намоён қилиши учун шароит яратиб бериш зарур. Келажакни илму маърифатсиз тасаввур этиб бўлмайди. Умуман, ёшларнинг маънавий дунёсини шакллантириш, тафаккурини бойитиш масаласини бир сония бўлса-да, унутишга ҳаққимиз йўқ. Бу, айниқса, ёшлар матбуоти ва адабиётига катта масъулият юклайди. Газета ва журналларимиз, хусусан, «Камалак» нашриёт-матбаа бирлашмаси ёш авлодни Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялашдек эзгу мақсадни ўташга янада фаол интилмоқлари лозим. Маънавият оламида йўқотилган ҳар дақиқа асрларга татигулик жароҳатлар олиб келиши мумкин.

МАЪЛУМКИ, «Туркистон» газетаси бизнинг бош нашримиз, ҳаётимизнинг кўзгуси, асосий таянчимиз ва тарғиботчимиздир. Биргина мисол: Бухоро ёшларининг «Ҳар бир ёшга — бир кўчат» ташаббуси газетада эълон қилиниши билан биз газетамиз билан ҳамкорликда «Ватанимизни боғ-роғларга буркайлик» деган умум республика ёшлар ҳаракатини бошладик. Ана шу ҳаракат натижаси — мамлакатимизда ўнлаб янги боғлар юзага келди, миллионлаб мевали ва манзарали дарахт кўчатлари экилди.

Президент сиёсатини ёшлар ўртасида ёйишда, уларни Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялашда газетанинг хизмати беқиёс.

Бизнинг мафкурамиз фуқароларда ўз юртидан, ўз ҳурриятидан фахрланиш туйғуларини шакллантириш, уларда миллий ифтихор, ғурур, ватанпарварлик туйғуларини жўш урдириш, шу юрт, шу замин, шу Ватаннинг фидойи ўғлони бўлиш руҳида тарбиялаш ғоялари билан суғорилган. Бу, айниқса, биздек ёшлар билан бевосита ишлайдиган қатлам учун аҳамиятлидир. Бинобарин, мафкуранинг ҳам асосий иши — тарбия ҳисобланади. Бу борада қуйидагиларни таклиф қилар эдим: етакчи олиму мутахассислар билан маслаҳатлашиб, республика миқёсида «Миллий мафкура ва ёшлар тарбияси» мавзусида илмий-амалий анжуман ўтказиб, ёшлар тарбияси билан боғлиқ конкрет тавсия ва иш услубларини ўз ичига олган яхлит бир концепция яратиш лозим бўлар. Ана ўша концепция миллий истиқлол мафкурасига алоҳида «Ёшлар дастури» сифатида киритилади.

Муҳтарам делегатлар!

Сизнинг ҳукмингизга ҳавола этмоқчи бўлган асосий фикр-мулоҳазаларим мана шулардан иборат. Ўйлайманки, қурултойимиз илгари йўл қўйилган хатолик ва камчиликлар, юзакичиликларга муносиб баҳосини беради. Мен ҳар бир вакилда ишчанлик кайфияти бўлишини истар эдим. Зеро, ортиқча шиорбозлик, дабдабаю қуруқ сафсата сотишлар даври ўтди. Энди амалий ишимизга қараб халқ фаолиятимизга баҳо беради.

БИЗНИНГ мақсадимиз битта: Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқини ватанпарвар ва фидойи, юрт равнақи учун курашадиган йигит-қизларни бирлаштирувчи ташкилотга айлантиришдир. Токи, биз ҳар бир ёшнинг қалбига йўл топиб, унинг энг яқин таянчи, дўсти ва ёрдамчиси бўлишга интилайлик. Энг муҳими, ёшларда ғурур ва шижоатни, ғайрату ташаббускорликни уйғотайлик!

Тўғри, бу борада қийинчиликлар бўлади. Бироқ, ёшлар тарбияси билан шуғулланиш, Ватан саодати учун курашишдан кўра муқаддас иш бўлмаса керак. Биз бундай шарафга муяссар бўлган шодумон авлодмиз.

Азиз дўстлар! Тенгдошлар!

Ёшлар ташкилоти ўз тарихида кўп ишларни кўрди. Оғир дамларни ҳам, қувончли, ҳаяжонли дақиқаларни ҳам. У ҳукмрон тузум алдоқларига қўшилиб доғда қолган пайтлар ҳам бўлди. Инқирозга ҳам учради. Халқ орасида «бу ташкилотни энди тарқатиб юборса ҳам бўлаверади» деган киноя гаплар айтилган вақтларни ҳали унутганимиз йўқ. Оғир бўлса-да, уни оёққа турғазишга жон-жаҳдимиз билан киришдик. Ҳозир, мана шу залда ўтирганларни, қурултойда қатнаша олмаётган ҳамкасбларни мен ҳеч иккиланмай ана шу таъналардан юқори турган, ўз ҳузур-ҳаловатидан кўра ёшлар билан ишлашни афзал билган фидойи инсонлар деб биламан. Ва уларнинг барчасига миннатдорчилик изҳор этаман. Энг самимий тилакларим сизга, азизлар!

Ташкилотимиз ҳаётида янги давр бошланди. Унинг мезонлари ҳам, тамойиллари ҳам, қадриятлари ҳам бошқача. Улар бугунги кунимиз, бугунги давримиз, бугунги сиёсатимиз, бир сўз билан айтганда, Мустақиллигимиз талабларидан келиб чиқади. Бас, шундай экан, биз ҳам шу талаб, юксак ишончга муносиб бўлмоғимиз керак.

Барчангизга сиҳат-саломатлик, ишингизда улкан муваффақиятлар тилайман.

Анжуманимиз яхши ўтиб, хайрли самаралар берсин.

Белгилаб оладиган режаларимиз, мақсад ва вазифаларимиз юрт камоли учун, эзгулик учун хизмат қилсин!

«КЎП НАРСА ЎРГАНДИК»

Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқининг навбатдаги қурултойига Хоразм ва Андижон вилоятидан келган делегатлар пойтахтимиздаги «Совпластитал» Ўзбекистон—Италия қўшма корхонасига ташриф буюрдилар. Мақсад — йирик корхона билан яқиндан танишиш эди.

«Совпластитал» нафақат жумҳуриятимизда, балки кўпгина чет элларда ҳам машҳур. Зеро, унинг Италия, Корея, Олмония каби йирик тараққий этган мамлакатлар билан ҳамкорлик қилиши бежиз эмас. «Совпластитал» айни кунда икки мингдан зиёд малакали қадрларни ўз бағрига олган. Кенг ва ёруғ цехларда бир маромда ишлаб турган станокларнинг деярли барчаси ажнабий юртлардан келтирилган. Бу қўшма корхонада халқ истеъмоли молларининг бир ярим мингдан зиёд тури ишлаб чиқарилади.

— «Совпластитал» билан танишув, — дейди Ёшлар Иттифоқининг Хоразм вилояти котиби Илҳомбек Раҳимов, — биз учун катта аҳамиятга эга бўлди. Бу ердаги тартиб, интизом, ишлаб чиқаришга илмий ёндашиш кўп нарса берди. Чунки делегатларимиз орасида саноат билан, ишлаб чиқариш билан ўз тақдирини боғлаган ёшларимиз кўп.

Қурултой делегатлари танишув чоғида кўпгина ишчилар билан яқиндан суҳбатлашдилар.

Луқмон БЎРИЕВ.

Самимий суҳбатлар, қизиқарли учрашувлар

РАҲБАР МУКОФОТ ОЛИШГА БОРМАДИ

Ўзбекнинг хўп ажойиб расми-русми, урфи-одатлари бор-да. Бирор йиғин ёки маърака қилиб, тўртта одам чақирадиган бўлса ҳам дастурхон тузаб, бор ҳолича ош беради. Бир пиёла чой тутиб, меҳмоннинг кўнглини овлашга интилади.

Мамлакатимиз узра мустақиллик шабадалари эркин қанот қоқа бошлагандан буён серқуёш диёримиз йигит-қизлари ўзларининг илк бор қурултойига йиғилган кунлари ҳам ўзбекнинг бу қадимий одати уларни тарк этмади. Анъанага кўра Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитасида қурултой қатнашчиларига, унда иштирок этишга таклиф этилганларга ва собиқ комсомол фахрийларига ош тортилди. Бир неча йиллар мобайнида бири-бири билан юз кўришмаган эски ҳамкасблар, таниш-билишлар бир пиёла чой устида қизғин суҳбат қуришди. Улар орасида оддий ишчи-хизматчидан тортиб, Президент девонида масъул ходим бўлиб ишлаётан кишилар ҳам бор эди. Гарчанд ҳаво тунд, эриниб-эринмай ёмғир ёғаётган бўлса-да, меҳмонларнинг юз-кўзидан улар қалбида қандайдир илиқлик борлигини пайқаш қийин эмасди.

Ниҳоят тушлик тугаб қурултой қатнашчилари гуруҳ-гуруҳларга бўлиниб, пойтахт Тошкент шаҳрининг саноат корхоналари, олий ўқув юртлари Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, Ким Пен Хван номидаги жамоа хўжалиги сари йўл олдилар.

Ўзбекистон электр аппаратлари илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг маҳсулотлари нафақат Ўзбекистонда, балки ҳамдўстлик мамлакатлари, қолаверса, хорижий давлатларда ҳам маълум ва машҳурдир. Бу ерда асосий ишлаб чиқаришдан ташқари халқ истеъмол молларининг 30 дан зиёд тури халқ манфаати учун хизмат қилаётганининг ўзиёқ корхонанинг қандай нуфузга эга эканлигини кўрсатиб турибди.

Шу ўринда бир мисол келтириб ўтмоқчимиз. Ўтган уч ойнинг ўзидаёқ мазкур бирлашма жамоаси етти ярим миллиард сўмликдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқаришга муваффақ бўлди. Албатта бундай катта ютуқнинг қўлга киритилишида мазкур жамоада хизмат қилаётган юзлаб ва минглаб ёш йигит-қизларнинг салмоқли ҳиссалари борлигини таъкидлаб ўтиш айниқса ёқимлидир. Ўтган йилги эришилган натижалар ҳам чакки бўлмади. Корхона жамоаси жаҳондаги энг тараққий этган 500 хорижий саноат корхоналари ўртасида сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича биринчи ўринни эгаллаб, Бриллянт Юлдуз совринини билан мукофотланди. Мукофотни олиб келишга эса айнан корхона бош раҳбари Абдуманноп Алимбоев Мексика шаҳрига таклиф этилди.

Ўз жамоасининг моддий манфаатдорлигини, унинг келажакдаги равнақини ўйламаган раҳбар ҳеч қачон яхши раҳбар бўлаолмайди. Абдуманноп ака ростини айтанда том маънода юрса ҳам, турса ҳам ўз меҳнат жамоаси моддий ва маънавий манфаатдорлигини, камолотини ўйлайдиган бошлиқлардан. Ҳамиша бирор бир ишга қўл уришдан аввал ҳисоб-китобни обдон ўрнига қўяди. Унга бу хислат ўша ўзи бир вақтлар Тошкент қўғирчоқ фабрикасида комсомол етакчиси бўлиб ишлаб юрган кезларида юққан. Бора-бора бу хислат унга шунчалик сингиб кетдики, ҳозирги кунда агар ўзи ҳар қанча истаса ҳам бу фазилат уни тарк этмайди.

Қараса Мексикага бориб келишнинг ўзи бўлмайди. Йўл харажатлари, меҳмонхона, ейиш-ичишнинг ўзигагина 40 миллион рус рубли кетар экан. У сафардан воз кечди. Икки энлик телеграмма жўнатиб, ўзининг ниҳоятда бандлигини айтиб қўя қолди.

Нафақат раҳбар, балки бу жамоада меҳнат қилаётган салкам ўн мингга яқин ишчи-хизматчи, уларнинг қарийб етмиш фоизга яқини ёш йигит-қизлар сўмнинг қадрига етишади. Ҳозирги иқтисодий қийинчилик даврида сарф-харажатнинг камроқ бўлишини маъқул кўришади.

Корхона жамоаси ҳузурида меҳмон бўлган Самарқанд ва Навоийлик қурултой қатнашчилари бирлашма фаолияти билан танишар эканлар бунга тўлиқ ишонч ҳосил қилдилар. Корхона бош раҳбари Абдуманноп Алимбоев меҳмонларга бирлашманинг тарихи, унинг бугунги куни ва келажаги ҳақида батафсил сўзлаб берди. Ёшларнинг ишлаб чиқаришга қўшаётган ҳиссалари, уларнинг бўш вақтларини қандай ўтказаётганликлари хусусида берилган саволларга жавоблар меҳмонларда чуқур қониқиш ҳосил қилди. Учрашув сўнггида эса меҳмонларга гарчанд қимматбаҳо бўлмаса-да, ёдда қоладиган эсдалик совғалари тақдим этилди.

Абулқосим АБДУРАСУЛ,
Зиёвуддин ОРТИҚХЎЖАЕВ,
«Туркистон» мухбирлари.

Ёшларни қизиқтирган мавзу

КИРИШ ИМТИҲОНИ: У УЧ БОСҚИЧДА ЎТАДИ

Сарлавҳани ўқиб, балки ажабланаётган ва ҳаттоки аччиқланаётгандирсиз ҳам: «Одамларни шунчалар қийнаш шартмиди», деб. Аммо бу ҳақда Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети мутасаддиларининг фикри ўзгача. Мухбиримиз университет ректори муовини Шуҳрат ҒОЙИБНАЗАРОВ билан суҳбатлашиб, кўпчилик ёшларни қизиқтирган саволларга жавоб олиб қайтди.

— Шуҳрат ака, ўтган йили, ҳаммамизга маълумки, барча олий ўқув юртларига талабалар тест синовлари орқали қабул қилинди. Аммо бу ҳол сизларда сал бошқачароқ кечди, яъни тест синовлари компьютер ёрдамида олинди. Мана бу йил яна бир янгиликка қўл урибсизлар. Бу янгилик нималардан иборат эканлиги ва қандай мақсадларни кўзлаб шундай қилинаётганлигини тушунтириб берсангиз.

— Бажонидил. Фақат мен саволларингизга бевосита жавоб қилишдан олдин бир нарсани эслатиб ўтишни истардим. Бизнинг университетимиз мамлакатимиз мустақилликка эришгандан кейин ташкил топган энг кенжа олий масканлардан бири ҳисобланади. Агар ростига кўчадиган бўлсак, агар мустақиллик бўлмаганда, бундай университет ҳам бўлмас эди. Шу маънода дорилфунунимизни истиқлол меваси деб билиш билан бир қаторда, унинг ўзини ҳам мустақилликка хизмат қиладиган муҳим қурол деб англамоғимиз даркор. Бу қурол бутун дунё бўйлаб Ўзбекистонимизга хизмат қилади, бу қурол тинчлик ва ҳамкорликка даъват этиш учун яратилгандир. Бинобарин бу қуролни ишониб топшириб қўйилган вакилларимиз ҳар томонлама етук ва ғоят ватанпарвар бўлмоқлари талаб этилади. Юз минглаб одамлар орасидан уларни танлаб олиш эса, ўзингиз ҳам сезиб турган бўлсангиз керак, осонликча бўладиган иш эмас.

Шуларни инобатга олиб, (асло абитуриентларни қийнаш учун эмас) университетимизга қабулни бу йил уч босқичда ўтказишга қарор қилдик. I босқич 8 апрелдан 30 апрелгача муддат ичида амалга оширилади. Бу давр мобайнида ҳужжатлар қабул қилинади ва суҳбатлар ўтказилади.

— Бундан чиқди, 11-синфда ўқиётганлар биринчи босқич синовларида қатнашаолмас эканлар-да!

— Йўқ, ундай эмас. Биз абитуриентларнинг асосий кўпчилигини ташкил қиладиган сингилларимиз ва укаларимизнинг орзу-истакларини тўла ҳисобга олганмиз. Яъни, биринчи босқичда қатнашиш ҳоҳиши бўлган 11-синф ўқувчилари бошқа зарур ҳужжатлар билан бирга мактаб директорининг имзоси ва муҳр билан тасдиқланган ўзлаштириш жадвалини олиб келсалар кифоя. Фақат шарт шуки, бунда ўртача баҳо тўрт баллдан кам бўлмаслиги лозим.

— Ҳозир, биласиз, йўл харажати ва ётоқ ҳақи ниҳоят даражада ортиб кетди. Зеро, ҳамма ҳам арзимаган вақт оралиғида Тошкентга уч марталаб келиб кетишга қодир эмас.

— Бунисидан хотиржам бўлаверинг. Имкони борича абитуриентларни қийнаб қўймаслик тадбирларини кўриб қўйганмиз. Уларнинг манфаатидан келиб чиққан ҳолда биринчи босқич синовини минтақалар бўйлаб ўтказамиз. Масалан, Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятилик абитуриентлар Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетида синовдан ўтсалар, Самарқанд, Сирдарё ва Жиззах вилоятлари абитуриентлари билан Самарқанд давлат университети негизида; Бухоро, Навоий, Қашқадарё ва Сурхондарё вилоятлари абитуриентлари билан Бухоро давлат университети негизида; Андижон, Наманган ва Фарғона вилоятлари абитуриентлари билан Андижон давлат университети негизида; Хоразм ва Қорақалпоғистон Республикаси абитуриентлари билан Урганч давлат университети негизида суҳбатлар ўтказилади.

— У ҳолда бу синовларда Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетининг таъсир кучи қаерда қолади!

— Авваламбор синов қайси минтақада ўтказилмасин, ҳужжатларни қабул қилиш ва эркин мавзудаги суҳбат Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети ўқитувчиларидан тузилган қабул комиссияси томонидан чет тилида (инглиз, немис ёки француз) ўтказилишини таъкидлашим лозим. Суҳбат, шунингдек, абитуриентнинг халқаро мавзудаги маърузасини ҳам ўз ичига олади.

— Энди Шуҳрат ака, ўзингиздан қолар гап йўқ, оғзи куйган қатиқни пуфлаб ичади, деганларидек қабул жараёнига бўлган ишончсизлик ҳали ҳам бизни тарк этгани йўқ...

— Нимага ишора қилаётганингизни тушундим. Ўтган йилги қабулда шубҳага ўрин қолдирмаган эдик, ишончим комилки, бу йил ҳам шундай бўлади. Биринчи босқич минтақаларда ўтказилишини ҳисобга олиб, ошкоралик ва жамоат назоратини таъминлаш мақсадида суҳбатларга муҳокама ва қарор қабул қилишда қатнашиш ҳуқуқи берилмаган ҳолда абитуриентларнинг ота-оналари ёки васийлари киритилишини айтсам, бошқа гапга ҳожат қолмаса керак. Имтиҳонларнинг иккинчи босқичи эса, Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетида компьютер техникаси ёрдамида махсус тест танловлари йўли билан ўтказиладиким, бу усулнинг нақадар одил ва холислигини бу йил биринчи курсни битириш арафасида турган талабаларимиз яхши билишади. Тест танловлари компьютерларда 30 дақиқа давомида ўтказилади ва энг муҳими, талабаликка даъвогарлар ўз жавобларининг натижасини ўша заҳотиёқ оладилар.

Синовларнинг учинчи, якунловчи босқичига берилган тест саволларининг камида 50 фоизига тўғри жавоб берган абитуриентларгина қўйилади.

— Демакки, бу билан якунловчи босқичда қатнашиш ҳуқуқини йўқотган ёшларга ўз имкониятлари даражасида бўлган бошқа бирор бир соҳани танлаш учун имкон берилар экан-да!

— Тўғри айтасиз. Аччиқ бўлса ҳам одам ўз вақтида ҳақиқатни билгани яхши. Умидвор бўлиб келиб, ёзда барча олий ўқув юртларида имтиҳонлар кетаётган пайтда йиқилиб кетгандан кўра, ўз билимининг ҳолатини олдиндан билиб олганга нима етсин! Қолаверса, икки саралашдан сўнг учинчи босқичда қатнашадиган абитуриентларни эътиборда тутиб туриш ҳам осон кечади, улар ўз устларида ишлашлари учун шарт-шароит яратишга ҳам имкон туғилади.

Учинчи босқични ўтказиш эса худди бошқа олий ўқув юртларида бўлгани каби июннинг охирги ва июлнинг дастлабки кунларига тўғри келади.

Талабалардан талаб қилинадигани битта, у ҳам бўлса, яхши ўқиш, аъло ўқиш. Ана шу фикрни дилига жо қилганларга эса ҳамиша омад ёр бўлишига ҳаммамизнинг ишончимиз комил.

З. РИХСИЕВ суҳбатлашди.

КЕЛАЖАГИ ПОРЛОҚ САНЪАТ

Ўзбек санъати довруғини бутун оламга ёйишда халқ артисти раққоса Малика Аҳмедованинг алоҳида ўрни бор. Бу ҳақида матбуотда атрофлича ёритилган. Бу суратли ҳикоямиз нафақат машҳур раққоса, балки бўлғуси истеъдодли раққосалар тўғрисида. Ҳақиқатдан ҳам таниқли раққосамиз улкан ишнинг бошидан тутган. Иқтисодий қийин бир шаронт ҳам раққосамизнинг келажакка умид нигоҳи билан қарашига халал беролмади. Мана бир неча йилдирки, Маликахон елиб-югуриб, болалар хайрия жамғармаси ташкил этиб, шу асосида гўзал санъат мактаби очди. Эндиликда Малика Аҳмедова ўз тажрибаларини ёш истеъдодлар билан ўртоқлашмоқда. Бу мактаб машғулотларида нафақат нафис раққосалик билан машғул бўлишади, балки таом тайёрлаш, тикиш-бичиш, ўзини тутиш, хуллас Шарқ аёлларининг барча юмушларини ўрганиши ўз аксини топади. Бунинг барчасини Маликахоннинг ўзи олиб бормоқда. Яқинда мактабга танлов бўйича қабул бўлди. Шу санъат ихлосмандлари узоқ вилоятлардан ҳам ташриф буюриб, ўзларини синаб кўрдилар. Ариза топширган 500 ихлосманддан фақат бахтиёр 100 нафаригина нафис санъат мактабига қабул қилинди.

Ҳар бир ёш умид билан келган. Бир кун келиб Малика Аҳмедованинг шогирдлари худди устозидек, уммонорти мамлакатларида ҳам довруғ таратса не ажаб. Сувратлардан ҳам кўриниб турибдики, уларнинг ҳатти-ҳаракати бенаф кетмайди. Зеро, келажакка умид билан қарашнинг ўзи ҳозирда катта бойлик.

СУРАТЛАРДА: ёш раққосалар саҳнада; истеъдодли ёш раққоса Юлдуз Қосимова.

А. РИСҚИЕВ суратлари.

● ҲАММА СЕВАДИГАН САНЪАТ.
● ҲОМИЙЛАР ЯХШИ, АММО...
● НЕГА ОДАМЛАР «ОДДИЙ МАРИЯНИ» ЯХШИ КЎРИШАДИ.

Кино—янги замон кашфиёти. Шу туфайли унга бўлган қараш адабиёт ёки рассомчиликка бўлган муносабатдан фарқли. Бу ҳолни бадиий кинонинг бир қадар оммавийлигига асосланиб изоҳлаш жоиз.

Экран имкониятлари, тасвир усуллари беҳисоб. Мен техник имкониятларни назарда тутмаяпман. XX аср охирида исталган мамлакатда техникага оид муаммолар ўзига яраша ечимини топган бўлиши керак.

— Американча суратга олиш имконимиз йўқ, лекин фильмларимизни уларникига алишмасдим. Бизда бой мазмун ва сюжет бор, — дейди режиссёр, актёр, айни пайтда мультипликатор Нозим Тўлахўжаев. — Мультипликация кўплар ўйлагандек тор ва ўткинчи соҳа эмас. Бир сўз билан у беғуборлик ва софлик дунёсидир. Мультипликация санъатга берилган сифатларнинг барчасини ўзида мужассамлаштирган. Мультипликация — мурғак авлод тарбиясида энг қулай восита. Болаларда умид, ишонч, одамийлик ва яхшиликни шакллантириш ҳар қандай фалсафадан юқори туради.

Бир неча йил бўлдики, Нозим Тўлахўжаев бадиий кинода кўринмайди. Кейинги йилларда Ислом тарихи бўйича болаларга мўлжалланган кўп қисмли мультсериал устида иш олиб бормоқда. Яқинда Қуръон ва ҳадислар асосида ишланаётган мультфильмнинг биринчи қисми якунланди.

— Фильмимизни барча дин ва миллат вакиллари севиб томоша қилишлари учун моҳиятан диний ҳамда ирқий сифатлардан ҳоли маърифий сурат ишлашга ҳаракат қиляпмиз. Дин —инсоният маданиятининг ўзаги. «Ислом тарихи»да ҳам ақидапарастлик эмас, инсонга хос кечинмалар, эзгу ғоялар улуғланади, — деб давом этади Нозим ака. — Қатор иқтисодий қийинчиликлар мавжуд бўлса-да, мультипликация тақдирини шунга тақаш адолатдан эмас. Ўзбек экран санъати кучли маънавий асосга эга. Мультипликациямизнинг ўз тили, ўз йўли бор. Фақат қийинчиликлардан чўчимаслик керак.

— Рэй Брэдбери асари асосида биринчи ўзбек фантастик бадиий фильми «Вельд»ни ишлаганингиздан кейин негадир бадиий кинода режиссёрлик фаолиятингизни давом эттирмадингиз?

— Брэдбери асарларини экранга кўчириш болаликдаги орзуим эди. 1983 йилда бир қанча халқаро кўрикларда совриндор бўлган «Ёқимли ёмғир бўлади» мультфильмини, 1985 йили «Вельд»ни ишладим. Сўнг кўп йиллар мобайнида Ислом тарихи бўйича сурат олишга тайёрландим. Чунки бундай катта мавзуга масъулият билан ёндашмоқ лозим.

— Хушомадга йўймасангиз, сизсиз ва С. Алибековсиз ўзбек мультипликациясини тасаввур этиш қийин...

— Санъат

Нозим ТЎЛАХЎЖАЕВ:

«Болалар учун ижод қилиш бахт»

— Жуда оширвордингиз. Биз С. Алибеков билан биргаликда ўзбек мультипликациясининг ўзига хос йўналишини топишга ҳаракат қилдик, холос. Болаларга аталган суратларда яхшилик улуғлансин, қувноқлик асос бўлсин, асосийси, инсонни тарбиялай олсин.

— Сизларнинг соҳангизда ҳомийлар билан ишлаш тузукми ёки давлат қарамоғида бўлиш?

— Маблағ бўлса фарқи унча сезилмайди. Лекин ҳомийлар билан ишлаганда улар сизга мавзуни ҳам белгилаб беришади. Бу эса эркинликни сиқади.

— Ҳозир чет эл, хусусан, Уольт Дисней фильмлари оммавийлашиб кетди. Улар болалар тугул катталарнинг ҳам ҳушини ўғирлаган. Шу соҳа мутахассиси сифатида ўз фикрларингизни айтсангиз.

— Оммавийлашиб кетиши ушбу фильмларнинг қимматини эмас, томошабинимизнинг савиясини белгилайди. Суратга олишнинг техник афзалликларига тан бераман: моҳирона ишланган. Бироқ бу фильмларда олға сурилаётган ғоя нимадан иборат? Улар болаларга нима бериши мумкин? Масалан, «Ўрдак болалари саргузаштлари»даги пул учун бўладиган ҳар-хил курашлар, воқеалар мультфильмнинг асосини ташкил этгани туфайли тарбиядан кўра салбий томони кўпроқ. Сюжет ҳам жўн, болаларга мўлжалланган фильмлар бунақа бўлмаслиги керак.

— Нозим ака, томошабинлар сизни киноактёр сифатида ҳам яхши билишарди. Ҳозир ҳам роллар ўйнаяпсизми? Ўзингиз қанақа роль ижро этишни истардингиз?

— «Ислом тарихи» фильми билан машғуллигим сабабли бошқа ҳар қандай ишни тўхтатиб турибман. Кейин ҳар қандай ролга ҳам рози бўлавермайман. Классик асарларда роль ижро этишни хоҳлардим. Кино ва драматургиянинг бугунги аҳволи мақтагулик эмас. Театрларимизда ҳар ким ўз шуҳрати учун тиришади. Бу эса актёрнинг ҳам, режиссёрнинг ҳам истеъдодини бўғади.

— Бугунги ўзбек томошабинидан кўнглингиз тўладими?

— Бизда томошабин жуда толиққан. Чарчаган одам биринчи галда дам олиши шарт. Шу учун ҳам ҳинд ёки «Оддий Мария» каби турмуш тарзига оид икир-чикирларни ўз ичига олган фильмлар кўриш иштиёқи кучли.

Томошабинимизни тарбиялаш, дидини ўстириш бизнинг вазифамиз.

— Санъатнинг вазифасини нимада, деб биласиз?

— Санъатга бирор вазифани юклаб бўлмаса-да, унинг шартланмаган миссияси мавжуд. У маънавият асоси, камолот мезони. Бунда одамларни куч ёки қўрқув эмас, меҳр-муҳаббати бирлаштиради.

— Энг эзгули истагингиз?

— Ватанимиз маданияти равнақига ҳисса қўшадиган ҳақиқий санъаткорлар етишиб чиқсин. Мақсад инсон, унинг бахти эканлигини унутмасак бас.

— Раҳмат. Ўзбек томошабини олдидаги масъулият ҳисси сизни ҳеч қачон тарк этмасин.

Суҳбатдош:
Рустам ҚОБИЛОВ.

«ТИЛСИЗ ЁВДАН ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ!»

Шу йилнинг ўтган икки ойи мобайнида республикамизда 3421 марта ёнғин содир бўлиб, улардан етган моддий зарар 881 миллион сўмдан ошиб кетди.

Энг ачинарлиси ёнғинларда инсонларнинг ҳалок бўлаётганидир. 1993 йилнинг 2 ойида 61 киши ҳалок бўлган бўлса, жорий йилнинг шу вақтига келиб бу миқдор 69 кишига етди.

Жумладан, шу йилнинг 9 март куни Арнасой туманида яшовчи Ш. Соатовларникида уйда ҳеч ким йўқлигида газ чиқиб портлаш оқибатда қўшни ҳонадонда яшовчилар куйиб туман касалхонасига тушишган.

Айни куннинг ўзида яна Муборак туманида истиқомат қилувчи Э. Уразембетовларникида ҳамда Хўжаобод туманида яшовчи С. Шохобовларникида газдан эҳтиётсизларча фойдаланиш натижасида ёнғин чиққан.

Бу каби кўнгилсиз воқеалар содир бўлмаслиги учун Сизлардан газ асбобларини қаровсиз қолдирмасликни, уларни ёқиш ва ўчиришни ёш болаларга буюрмасликни, хонада газ ҳидини сезганда электр ҳамда учқун чиқарувчи асбоблардан фойдаланмасликни маслаҳат берамиз.

Р. ЖЎРАЕВ.
Ўзбекистон Республикаси ИИВ ёнғиндан сақлаш бошқармасининг бош муҳандиси.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

ЧУНТАККА ОҒИР БАЙРАМЛАР

МЕҲНАТСЕВАР Жанубий Африка Республикаси тарихига апрель бекорчилик ойи сифатида битиладиган бўлди. Атиги ўн куни иш куни ҳисобланган мазкур ойда ўтадиган ноирқий сайловлар билан боғлиқ дам олиш кунлари ҳамда бошқа турли-туман байрамлар қўшилиб, мамлакат иқтисодиётига 7 миллиард ранд (2 миллиард АҚШ долларидан кўпроқ) зарар келтирар экан.

«УОЛТ ДИСНЕЙ» ЖУДОЛИККА УЧРАДИ

ТАНИҚЛИ «Уолт Дисней» кинокомпанияси президенти Фрэнк Уэллс ўтган якшанба куни авиаҳалокат оқибатида ҳалок бўлди.

Чанғида учишни яхши кўрадиган 62 яшар Уэллс вертолётда тоғлар бағрига йўл олган эди. Невада штатининг шимолий-шарқий қисмида жойлашган Руби тоғидан ўтиш пайтида, икки ярим минг метр баландликда вертолёт ишламай қолди ва тоғ ёнбағрига қулаб тушди.

ЖИРИНОВСКИЙМИ, ЭЙДЕЛЬШТЕЙН?

АССОШИЭЙТЕД ПРЕСС (АҚШ) Россия либерал-деморатик партияси раҳнамосининг шажараси ҳақида қизиқ хабар тарқатди. Унда таъкидланишича, Владимир Жириновский туғилган Алмати шаҳридаги тўртта архивдан «замонамиз қаҳрамони»нинг 18 ёшга қадар Эйдельштейн фамилиясида юрганини тасдиқловчи ҳужжатлар топилган. Архив маълумотлари Жириновскийнинг ҳозирги исм-фамилияси ўгай оталаридан ярим-ёрти «қарз-ҳавола» олинганини кўрсатади. Яъни, Александра Павловнанинг биринчи эри — Андрей Васильевич Жириновский, иккинчиси — Вольф Исаакович Эйдельштейн экан.

Журналистлар мазкур ҳолни ойдинлаштиришга жуда қизиқиб қолишди. Чунки бугунги кунда яҳудийларга тинимсиз ҳамла қилаётган Жириновскийнинг миллий мансублиги сиёсий аҳамиятга молик масала бўлиб турибди.

Газета саҳифаланаётганда:

КЎРИК-ТАНЛОВ ҒОЛИБЛАРИ

Тошкентдаги Халқлар дўстлиги саройида ёш ижрочилар «Камолот-93» кўрик-танловининг якуний босқичи бўлди.

Ўзбекистон Республикаси маданият ишлари вазирлиги, Ўзбекистон телерадиокомпанияси, Республика Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитаси ва Абдулла Қодирий вақфи ҳомийлигида ўтган кўрик-танловнинг ушбу босқичида мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан ўн нафар ёш хонанда иштирок этди.

Танловда қўқонлик Сиддиқ Маҳмудов биринчи ўринни эгаллади. Иккинчи ўрин андижонлик ижрочилар Баҳодир Раҳимов билан Мирзағолиб Мирзараҳимовга насиб этди. Қўқонлик Муҳайё Раҳматуллаева, самарқандлик Нурмуҳаммад Мирзааҳмедов ва Фурқат Мирзаев учинчи ўрин соҳиби бўлди.

Кўрик-танлов иштирокчилари махсус диплом ва эсдалик совғалари билан тақдирланди.

«Туркистон» газетаси жамоаси ҳам кўрик ғолибларини чин дилдан муборакбод этади.

Келгуси сонда:

● ДАРМОНСИЗЛИК ДАВОСИ
● БИТИГТОШЛАР ТИЛГА КИРГАНДА

Бош муҳаррир Ғаффор ҲОТАМОВ:

Таҳрир ҳайъати: Одил ЁҚУБОВ, Баҳодир ЖАЛОЛОВ, Ҳалима ХУДОЙБЕРДИЕВА, Абдуқодир ЭРГАШЕВ, Алишер ТЕШАБОЕВ, Муқаддас АБДУСАМАТОВА, Муҳаммад АМИН, Аҳрор АҲМЕДОВ, Рустам БОЙМУҲАММАД, Зайниддин МАМАДАЛИЕВ—Бош муҳаррир ўринбосари, Карим РАҲИМ, Сирожиддин РАУФ, Зайниддин РИХСИЕВ—масъул котиб, Ислом ҲАМРО.

Таъсис этувчи:
ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАР ИТТИФОҚИ МАРКАЗИЙ ҚЎМИТАСИ
газета 1925 йил 8 февралдан "Ёш ленинчи" номи билан чиқа бошлаган.

ТАҲРИРИЯТ:
хатлар ва оммавий ишлар – 32-54-65; ёшлар сиёсати ҳамда фан ва халқ таълими – 32-57-93; ижодкор ёшлар – 32-57-52; иқтисод, қишлоқ ёшлари, спорт ва ватанпарварлик – 32-55-81; ахборот ва бадиий безаш – 32-53-98; тижорат – 32-58-48; қабулхона – 32-56-58.

МАНЗИЛИМИЗ:
700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Нашр кўрсаткичи: 64607

Газетамиз ҳафтанинг чоршанба ва шанба кунлари чиқади.
Қўлёзмалар ҳамда суратлар муаллифларга қайтарилмайди ва таҳлил этилмайди.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00012. Буюртма Г—898 42428. нусхада босилди, ҳажми — 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А-2. Босишга топшириш вақти—21.00. Босишга топширилди 23.20

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Индекс: 64672.

1 2 3 4 5 6.